

S. SAYISI : 56

1952 Yılı

Posta, Telgraf ve Telefon
İşletme G. M. Bütçesi

Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü 1952 yılı Bütçe Kanunu tasarısı ve Bütçe Komisyonu raporu (1/280)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 2181/6 . 3862

30 . XI . 1951

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü 1952 yılı Bütçesi hakkında hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 29 . XI . 1951 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçe ve ilişkileriyle birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan
A. Menderes

Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü 1952 yılı Bütçe Kanunu gerekçesi

Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü 1952 yılı Bütçe Kanunu, süresi içinde ve mütevaczin olarak Büyük Millet Meclisinin yüksek tetkik ve tasvibine arz olunmuştur.

1. Bütçe Kanununa bağlı, gider cetveli 1951 yılında olduğu gibi, biri âdi giderlere (A/1), diğeri yatırımlara (A/2) ait olmak üzere ikiye ayrılmış bulunmaktadır.

Âdi giderler için teklif olunan ödenek miktarı (50 721 512) liradır. Bu miktar geçen yıldan yekûn itibarıyla 539 496 lira eksiktir.

Ancak, hakikatte tasarrufu mümkün görülen bölümlerden yapılan indirmeler (1 225 816) lira olup, kanuni icaplar ve işletme zaruretleriyle diğ. bazı bölümlere yapılan 686 320 lira zam dolayısıyla tasarruf miktarı yukarıda arzedilen 539 496 liraya düşmüş bulunmaktadır.

Yatırımlar için tahsis edilen ödenek ise, (9 388 400) liradır. Bu ödenekte de geçen yıla nazaran 4 746 000 liralık bir tasarruf sağlanmıştır.

Bu suretle 1952 yılı âdi ve yatırım bütçeleri yekûnu (60 109 912) liraya bâliğ olmaktadır ki, geçen yıla nazaran temin edilen tasarrufun umumi yekûnu 5 285 496 lirayı bulmuştur.

1952 yılı içinde tahsil edilecek gelir miktarı (60 109 912) lira tahmin edilmiştir.

Bu miktar geçen sene için yapılan tahminden 13 929 755 lira fazladır. Bu fazlalık, 1951 yılı gelir tahsilâtında müşahade edilen inkişafın, telgraf ve telefon tesis ve şebekelerinin tevsi, ıslah ve takviyesi yolunda sarfedilen gayretlerin, posta işletmesine yeni veçhe verilmesinde girişilen hamlelerin tabii bir neticesi bulunmaktadır.

Bu suretle, 1952 yılı âdi ve yatırım giderleriyle gelir arasında tam bir muvazenenin temini mümkün olmuştur.

Halbuki, 1951 yılı gider ve gelir tahminleri arasında (19 215 251) lira, 1950 yılında (22 680 000) lira bir fark bulunmakta idi.

Âdi gider bütçesini teşkil eden ve (A/1) işaretli cetvelde gösterilen ödenek yekûnunun, tahsili tahmin edilen gelire nispeti % 84,38 (A/2) yatırım bütçesi yekûnu da % 15,62 dir.

İdare her yıl borçlanma suretiyle meydana getirebildiği tesisler için, 1952 yılında gelirinin % 15,62 sini tahsis edebilecek bir duruma gelmiş bulunmaktadır.

Âdi gider Bütçesinin tetkikinde görüleceği üzere personel masraflarında, geçen seneye nazaran 609 238 lira, yönetim giderlerinde 152 500 lira, idare hizmetlerinde 17 758 lira tasarruf imkânını bulmuş, buna karşılık eski yıllara ait borçların ödenebilmesi için borçlar kısmına 220 000 lira zam yapmak mecburiyetinde kalmıştır.

Yatırım bütçesinin umumi hatları yukarda tebarüz ettirilmiş bulunmaktadır.

Netice olarak P. T. T. İdaresinin 1952 yılı Bütçesi, âzami tasarrufa riayet edilmek suretiyle hazırlanmış, ödeneklerin mümkün olduğu kadar müsmir hizmetlere tahsisine çalışılmıştır.

2. Gerek 1952 gider bütçesinin tertip ve numaralarında yapılan bazı değişikliklerin husule getireceği, gerekse tatbikatta müşahede edilen tereddütlerin izalesi maksadiyle « R » cetvelinde 307 nei bölümün 20 nei geçici görev yolluğu, 407 nei bölümün 30 neu geri verilecek paralar, 412 nei tıbbi ceza ve sağlık gereçleri, 422 nei telli, telsiz telgraf ve telefon işletme giderleri, 450 nei bölümün 10 neu telgraf ve telefon ve telsiz mühendisi yetiştirilmek üzere yabancı memleketlere gönderilen öğrenciler, 453 neu posta ve telekomünikasyon birliklerinin tahakkuk etmiş ve edecek katılma payları, 701 nei yapı onarma tertiplerine ait izahatta değişiklik yapılmış ve gider bütçesindeki tertipleri kaldırmış olmasından dolayı 450 nei bölümün 30 neu sanat ve teknik enstitü ve okullarında okutulan öğrenciler giderleri ile 476 nei bölümün 10 neu ve 20 nei kurs giderlerine ait kısımlar cetvelden çıkarılmıştır.

Gider gerekçesi

Bölüm 201 - Madde 11 — Merkez Memurları Aylığı (1 676 400)

Bu tertip için 1951 yılı Bütçesiyle 1 728 200 lira ödenek alınmıştır.

Halen mevcut fiilî kadronun bir yıllık tutarı 1 679 700 lira ise de Hukuk Müşavirliği kadrosunda üç muavinlik bulunmasına rağmen şimdiye kadar bir muavinle idare edilmiş ve halbuki mevcut bir muavinin mezuniyet veya hastalanması halinde işlerin aksamaması ve aynı zamanda Hukuk işlerine hukuk mezunu bir muavinin alınabilmesi için 70 liralık bir Hukuk Müşaviri muavinliği ile telefon tesislerinin genişlemesi nispetinde fen memurlarına olan ihtiyacın artmış olmasından 25 liralık bir fen memurluğu kadrosunun (L) cetvelinden çıkarılması icabetmiş ve buna mukabil istimaline lüzum görülmiyen 40 liralık bir Hukuk Müşavir muavinliği, 50 liralık meslek okulu müdür muavinliği ve 40 liralık meslek okulu Muhasebeciliği kadrolarının da (L) cetveline alınması suretiyle faal kadro tutarı (1 676 400) liraya indirilmiştir. Ancak, 4598 sayılı Kanununun 4 neu maddesine göre memurlara verilecek bir veya iki üst derece terfi farkları 1 Ağustos 1951 tarihine kadar 141 000 lira olarak tesbit edilmiş ise de, bu farkların yapılacak tasarrufla karşılanması derpiş edilmiş ve bu suretle geçen seneye nazaran 51 800 lira eksik konulmuştur.

Bölüm 201 - Madde 12 — İller Memurları Aylığı (25 450 000)

Bu tertip için 1951 yılı Bütçesiyle alınan ödenek 25 495 000 liradır.

İller memurlarının fiilî kadro tutarı 24 532 800 liradır.

Ancak, 1952 yılında istihdamlarına lüzum görülmiyen 35 şer lira aylıklı 5 kalem şef muavini ile 20 şer lira maaşlı 13 kalem memuru ve 35 şer lira aylıklı 20 servis şefi kadrosunun bir yıllık tutarı olan 102 300 lira indirilmiş ve buna mukabil Telgraf ve Telefon Şebeke ve tesislerinin tevsi dolayısıyla istihdamlarına lüzum görülen 25 - 60 lira maaşlı fen memur ve baş memurlarıyla Ankara telefon abonelerinin artması dolayısıyla tahsilâtın vaktinde ve muntazaman temini için vüuduna lüzum görülen 25 şer lira maaşlı 4 tahsildar kadrosunun (L) cetvelinden çıkarılarak fiilî kadroya alınmak suretiyle 102 000 lira ilâve edilmiştir.

4598 sayılı Kanunun 4 ncü maddesine göre 1 veya 2 üst dereceye terfi icabeden memurların 1 Ağustos 1951 tarihine kadar tesbit edilen maaş farkları 1 853 100 lira tutmakta ise de bunun yalnız 917 200 lirası bütçeye konulmuş geri kalan kısmının yapılacak kadro tasarruflarıyla sağlanması düşünülmüştür.

Bu suretle 1952 yılı için, bu tertipten istenen ödenek geçen yıla nazaran 45 000 lira eksik bulunmaktadırlar.

Bölüm 201 - Madde 21 — Merkez Memurları Açık Aylığı

Bu tertip için 1951 yılı Bütçesiyle 500 lira ödenek alınmıştır.

Haziran 1951 sonuna kadar hiçbir tediyat vuku bulmamış olduğundan tertibin muhafazası maksadiyle 1 lira ödenek konulmuştur.

Bölüm 201 - Madde 22 — İler memurları açık aylığı (500)

Bu tertip için 1951 yılı Bütçesiyle 2 500 lira ödenek alınmıştır.

Haziran 1951 sonuna kadar hiçbir tediyatta bulunulmadığı görülmüş ise de her türlü ihtimale karşı 500 lira ödenek konulması faydalı görülmüştür.

Bölüm 202 - Madde 21 Merkez hizmetlileri ücreti (241 800)

Bu tertip için 1951 yılı Bütçesiyle 241 800 lira ödenek alınmıştır.

Yeni tesis edilen hesap sistemi icabından olarak Genel Müdürlük Muhasebesinde tanzim olunacak formüllerin yeknesak bir şekilde makina ile ve süratle doldurulmalarını teminen Hesap İşleri Müdürlüğü için 200 lira ücretli 2. şebeke tevsiatı dolayısıyla artan muhaberenin temini için Fen Dairesi Başkanlığı emrine verilmek üzere 225 lira ücretli bir daktilografla aynı sebepler dolayısıyla 250 lira ücretli iki grafiker ve senelerden beri tek kişiye inhisar eden ve hiçbir bayram ve tatilden istifade ettirilmeksizin çalıştırılan bir gece bekçisinin münavebeye tâbi tutulmak suretiyle sıhhatinin korunması için fabrika müdürlüğü emrine 125 lira ücretli bir bekeçi kadrosunun ilâvesi ve yıllardan beri kadro imkânsızlığı yüzünden terfi ettirilemiyen ve kendilerinden âzami randıman alınan idareci merkeziye başkan ve müdürlükleri kadrolarındaki 47 daktilograf ücretlerine 10 - 30 lira zam yapılması, 2 fabrika ustabaşısı ücretinin 340 liradan 400 liraya, 1 fabrika bekeçisi ücretinin 125 ten 150 liraya, 1 kâğıt ayırıcısı ücretinin 140 liradan 150 liraya ve bir kâğıt takipçisi ücretinin de 130 liradan 150 liraya çıkarılması icabetmiş ve yapılan bu değişikliğin bir yıllık tutarı 31 560 liradan ibaret bulunmuş ise de bu miktarın yıl içinde muhtelif şekilde yapılacak tasarruflarla kapanılabileceği derpiş edilmiş olduğundan bunlar için ayrıca ödenek istenilmesine mahal görülmemiştir.

Bölüm 202 - Madde 22 İler hizmetlileri ücreti (3 597 480)

Bu tertip için 1951 yılı Bütçesiyle alınan ödenek 3 597 480 liradır.

1952 yılında istihdamlarına lüzum görülmeyen 209 hizmetli kadrosu tutarı olan 464 700 liranın tenziline mukabil telgraf ve telefon tesis ve şebekelerinin genişlemesi ve bunların bakım ve işletmeleri noktasından teknisiyen ve diğer eleman kadrosunun da takviyesine ihtiyaç göstermesi dola-

yısıyle başmakiniſt, makinist, bekei, ressam ve plânei, proje çoğaltıcısı, baştelefoncu, telefoncu, kalöriferci, ve saire gibi 278 kadro karşılığı olarak 672 660 ve uzun müddetten beri terfi ettirilmemiş olan 419 adedden ibaret muhabereci, makinist, işçi ve telefoncu ücretlerine de 5 - 35 lira arasında zam yapılmasından 133 800 lira ki, ceman 806 460 lira ilâvesinden tahassül eden 341 760 lira farkın bu ödeneğe ilâvesi lâzımgelmiş ise de yıl içinde yapılacak geçitli tasarruflarla bu miktarın telâfi edilebileceği düşünceyiyle geçen yılın aynı olarak teklif edilmiştir.

Bölüm 202 - Madde 11 — Merkez memurları ücreti (103 200)

Bu tertip için 1951 yılı Bütçesiyle 103 200 lira ödenek alınmıştır.

Bu miktar fiili kadro karşılığı olduğundan 1952 yılı için de aynen teklif olunmuştur.

4598 sayılı Kanunun 4 neü maddesine göre ödenmesi icabedecek bir veya iki üst derece aylık farklarının, münhallerin imlâ edilmemesi suretiyle yapılacak tasarruflardan sağlanması derpiş edilmektedir.

Bölüm 202 - Madde 12 — İller memurları ücreti (344 700)

Bu tertip için 1951 yılı Bütçesiyle alınan ödenek 373 500 liradır.

Mevcut merkez ücretli memurlarının fiili kadro tutarı 378 900 lira ise de 1952 yılında kullanılmasına lüzum görülmüş ve yıllık ücretleri mecmuu 34 200 lirayı bulan 300 lira ücretli 3 şef, 250 lira ücretli 1 şef, 225 lira ücretli bir şef muavini, 225 lira ücretli 3 ve 175 lira ücretli 2 memur kadrosu (L) cetveline alınmak suretiyle geçen seneye nazaran 28 800 lira bir tasarruf sağlanmış bulunmaktadır. Bununla beraber 4598 sayılı Kanunun 4 neü maddesine göre 1 veya 2 üst dereceye terfilere icabedecek memurların terfi farklarının da yıl içinde yapılacak tasarruflarla karşılanması düşünülmektedir.

Bölüm 203 - Madde 11 — Merkez geçici hizmetlileri ücreti (149 120)

Bu tertip için 1951 yılı Bütçesiyle 149 100 lira ödenek alınmıştır.

Meslek okulu 1 nei sınıfının kaldırılarak öğrenci alınmaması tekerrür etmiş olmasından dolayı öğretmen kadrolarında gerekli tadilat yapılmış ve bundan tasarruf edilen miktar 1952 yılında inşa edilecek binaların çokluğu dolayısıyla inşaat teknisiyeni kadrosuna 8 aylık ve 550 lira ücretli bir kadro ilâvesine tahsis edilmiştir.

Bu kadro zaruretiyle geçen seneye nazaran yalnız 20 lira fazla teklifte bulunulmuştur.

Bölüm 203 - Madde 12 — İller geçici hizmetliler ücreti (44 520)

Bu tertip için 1951 yılı Bütçesiyle 44 520 lira ödenek alınmıştır.

İnşasına başlanan ve sene içinde başlanacak olan binalardan inşaatı 1952 yılına intikal edeceklerle o yıl içinde inşası tasavvur edilen binalar nazarı dikkate alınarak bu tertibe geçen yıl olduğu gibi 44 520 lira ödenek konulmuştur.

Bölüm 204. — Yabancı uzman ve hizmetlileri ücreti (222 500)

Bu tertip için 1951 yılı Bütçesiyle 400 000 lira ödenek alınmıştır.

1952 yılında da çalıştırılmaları tekerrür ettirilen mevcut uzmanlarla hizmetli ve tercümanlarına mukavelelerine göre ödenmesi lâzımgelen bir yıllık ücret tutarına göre 222 500 liranın kâfi geleceği anlaşılmıştır.

Bölüm 206 - Madde 11. — Merkez memurları çocuk zammı (45 000)

1951 yılında bu tertipten 45 000 lira ödenek alınmıştır. Haziran 1951 sonuna kadar yapılan

fiilî sarfiyat 13 710 lira olduğuna göre yıl sonuna kadar yapılacak tediyatın 41 130 lirayı bulması icabederse de tediyatın her yıl artmakta olduğu göz önüne alınarak 1952 yılı için de 45 000 liranın teklifi uygun görülmüştür.

Bölüm 206 - Madde 12. — İller memurları çocuk zammı (2 475 000)

Bu tertip için 1951 yılı Bütçesiyle 2 425 000 lira ödenek alınmıştır.

Temmuz 1951 yılı için de tesbit edilen zamma müstahak çocuk sayısı (20 681) dir. Bunun senelik tutarı 2 481 720 lira etmektedir. Ancak Haziran 1951 sonunda tediyata nazaran yıl sonuna kadar sarfı muhtemel miktarın 2 457 735 lirayı bulması icabederse de 1952 yılı için mevcut çocuk adedine göre 2 475 000 lira teklif edilmiştir.

Bölüm 206 - Madde 21. — Merkez memurları doğum yardımı (5 000)

Bu tertipten 1951 Bütçesiyle alınan ödenek 5 000 liradır. Haziran 1951 sonuna kadar yapılan sarfiyata göre bu miktarın sene nihayetine kadar 4 800 lirayı bulacağı anlaşılmış olduğundan geçen yılın aynı olarak alınmıştır.

Bölüm 206 - Madde 22. — İller memurları doğum yardımı (350 000)

Bu tertip için 1951 yılı Bütçesiyle alınan 350 000 lira ödenekten Haziran 1951 sonuna kadar yapılan sarfiyat 114 200 lira olduğuna göre bu miktarın yıl nihayetine karar 342 600 lirayı bulacağı anlaşılmakta ise de doğum hâdiselerinin daimî artışı muvacehesinde 1952 yılı için de 350 000 liranın teklifi uygun görülmüştür.

Bölüm 206 - Madde 31 — Merkez memurları ölüm yardımı (1 000)

Bu tertipten 1951 yılı Bütçesiyle alınan ödenek 1 000 liradır. Haziran 1951 sonuna kadar yapılan sarfiyat 600 lirayı bulmuş ve bu duruma göre yıl sonuna kadar 1 800 liranın sarfı lâzımgeleceği görülmüş ise de hâdiselere bağlı olan bu gider için katî bir tahminde bulunulması mümkün olmayacağından 1952 yılı için de geçen senenin aynı olarak 1 000 lira teklif edilmiştir.

Bölüm 206 - Madde 32 — İller memurları ölüm yardımı (25 000)

Bu tertipten de 1951 yılı Bütçesiyle 25 000 lira ödenek alınmıştır.

Haziran 1951 sonuna kadar yapılan ödemeler 6 300 lirayı bulduğuna göre yıl nihayetine kadar yapılacak sarfiyatın ancak 18 900 lirayı bulacağı tesbit edilmekte ise de bu mevzuda katî bir tahminde bulunulması mümkün olmayacağından 1952 yılı içinde geçen yılın aynı olarak teklif edilmiştir.

Bölüm 206 - Madde 40 — Yakacak zammı (70 000)

1951 yılı Bütçesiyle bu tertipten 75 000 lira ödenek alınmıştır. Haziran 1951 sonuna kadar yapılan masraf 10 731,39 lirayı bulmuş ise de yakacak zammı Mart - Nisan aylarına munhasır olup yapılan masraf yalnız Mart ayına ait ödemeleri ifade etmekte olduğundan 1952 yılı için 70 000 liranın bu ihtiyacı karşılamaya kâfi geleceği anlaşılmıştır.

Bölüm 207 — Yabancı dil bilenlere 3656 sayılı Kanunun 5 nei maddesi gereğince ödenecek para mükâfatı (5 000)

3656 sayılı Kanunun 5 nei maddesine göre ödenecek mükâfat karşılığı olup yabancı dil sıhahına girip kazanacaklar için geçen senenin aynı olarak teklif edilmiştir.

Bölüm 209 - Madde 11 — % 5 emekli ve % 25 giriş keseneğiyle artış farkları (1 727 774)

5434 sayılı Kanun gereğince Emekli Sandığına ödenecek % 5 emeklilik ve % 25 giriş kesenekleri karşılığı olan bu tertibe aylık ve ücret tertipleri mecmuununun % 5, 5 i hesabıyla ve geçen yıldan 7075 lira eksikliğiyle 1 727 774 lira konulmuştur.

Bölüm 209. - Madde 12. — % 1 ek karşılığı (314 141)

5434 sayılı Kanun hükümleri gereğince aylık ve ücret bölümleri mecmuunun % 1 ri nispetinde olarak Emekli Sandığına ödenmesi icabeden ek karşılığı olan bu tertibe 314 141 lira konulmuştur.

Bölüm 209. - Madde 13. — Emekli ikramiyesi (600 000)

Bu tertipten Haziran 1951 sonuna kadar yapılan tediyeler 27 300 liradan ibaret görülmekte ise de bu netice İdarece gerek istekleri üzerine gerekse 5434 sayılı Kanununun 39 neu maddesinin (B) fıkrasına göre re'sen emekliye ayrılanlardan ikramiyeleri Emekli Sandığına ödenenlere ait faturaların henüz İdarece verilmemiş olmasından ileri gelmiş olup haddi zatında alınan ödeneğin tamamı tahakkuka bağlanmış bulunmaktadır. Emekliye ayrılmalarını bizzat isteyeceklerin bidayeten tâyini mümkün olmayacağından 1952 yılında emekliye ayrılacaklar için de geçen yılın aynı olarak 600 000 liranın teklifi uygun görülmüştür.

Bölüm 209 - Madde 14. — Sandık yönetim giderleri (74 294)

Bu tertip için 1951 yılı Bütçesiyle 74 597 lira ödenek alınmış ve bunun 66 720,48 lirası Emekli Sandığına vâkı istek üzerine ödenmiş ise de 1952 yılı için Maliye Bakanlığınca tesbit edilmiş olan formüle uyularak 209 neu bölümünün 11 nei maddesine konulan 1 727 774 liranın % 43 ü nispetinde olarak 74 294 lira teklif edilmiştir.

Bölüm 209. - Madde 15. — Diğer ödemeler (1 435 000)

Bu tertibe mevzu ödenek 5434 sayılı Kanununun 34 ve 39 neu maddeleriyle geçici 11, 19, 22 ve 28 nei maddeleri gereğince yapılacak ödemeler karşılığıdır.

İdaremizin 11 000 ne baliğ olan personelinin geçici 19 neu maddeye göre Emekli Sandığına yapılacak devir işlemi henüz tamamlanmamış olduğundan geçici 20 nei madde gereğince 15 yılda ve 15 eşit taksitte ödenecek olan para katî bir şekilde tesbit edilmemekle beraber 1952 yılı için de geçen yıla kıyasen ve Maliye Bakanlığınca tesbit edilmiş olan ortalama formüle uyularak yapılan hesaba göre yıllık faizle birlikte resülmal karşılığı olarak 1 435 000 lira ödenek konulmuştur.

Bölüm 210. — Temsil ödeneği (2 100)

5027 sayılı Kanun gereğince ayda 175 lira olarak ödenmesi icabeden Genel Müdürlük makam ödeneği karşılığıdır.

Bölüm 214 — İş Kanunu gereğince İşçi Sigortaları Kurumuna verilecek primler (20 000)

Bu tertip için 1951 yılı Bütçesiyle 10 000 lira ödenek konulmuş ise de 1951 yılı ilk altı ayında yalnız hatlarda çalıştırılan işçiler için (3 700) liralık ödenek verilmiş, yeni tesis ve şebeke tevsiyatı dolayısıyla yapılacak tediyat bir hayli kabarcacağı gibi fabrika işçilerinin, ihtiyarlık, hastalık, meslek hastalığı ve iş kazası primleri için de 11 364 lira ödeneğe ihtiyaç bulunduğu tesbit edilmiş olduğundan 1952 yılı için geçen seneden 10 000 lira fazlasıyla 20 000 lira teklif edilmiştir.

Bölüm 218 — Madde 10 munzam mesai ücreti (600 000)

Hizmetlerimizin hususiyeti dolayısıyla posta, telgraf ve telefon servislerinde çalıştırılan memur ve müstahdemlerimize kanuni tatil günlerinde izin verilmediğinden bu memur ve hizmetlilere kanuni tatil günlerinde de mesai yaptırılması ve ayrıca hastalık ve sair sebeplerle kadrolarda noksanlık vukubulduğu zamanlarda da buralarda bugün mezum olan memur ve müstahdemlerin çalıştırılması icabetmektedir.

Bunlara 4454 sayılı Teşkilât Kanununun 51 ve 5584 sayılı Posta Kanununun 6 nei maddeleri gereğince ve Genel İdare Encümeninin tesbit edeceği miktar üzerinden 1952 yılında ödenecek ücretler için 600 000 liranın kâfi geleceği anlaşılmıştır.

Bölüm 218 - Madde 20 — Kasa tazminatı (150 000)

Paralı işlerde çalıştırılacak olanlara 5584 sayılı Posta Kanununun 6 ncı maddesi gereğince ödenecek kasa tazminatı karşılığı olup Haziran 1951 sonuna kadar yapılan ödemeler göz önüne alınarak geçen yıldan 150 000 lira eksiğiyle 150 000 lira teklif edilmiştir.

Bölüm 221 — Emekli, dul ve yetim aylıkları (2 021 039)

Temmuz ayı içinde bölgelerden toplanan malûmata nazaran 992 emekli, 734 dul ve 622 yetim bulunduğu ve bunların bir yıllık maaş tutarlarının (1 987 139) lira olduğu anlaşılmış ise de 5434 sayılı Kanunun neşriden evvelki zamanlara ait olarak sene içinde yapılacak tahsisler de nazara alınmak suretiyle geçen yılın aynı olarak 2 021 039 lira teklif edilmiştir.

Bölüm 301 - Madde 10 — Merkez kırtasiye (7 000)

Bu tertip için 1951 yılı Bütçesiyle 9 000 lira ödenek alınmışsa da ittihaz edilen tasarruf tedbirleri neticesi olarak 1952 yılı için 7000 liranın kâfi geleceği anlaşılmıştır.

Bölüm 301 - Madde 20 — Merkez döşeme (3 000)

Geçen sene döşeme ve demirbaş giderleri bir tek madde halinde toplanmış ve her ikisi için 15 000 lira ödenek alınmıştı. Ahiren Maliye Bakanlığınca alınan karara uyularak 1952 yılı için iki maddeye ayrılmış ve yalnız döşeme giderlerini ihtiva eden bu tertibe 3 000 lira ödenek konulmuştur.

Bölüm 301 - Madde 30 — Merkez Demirbaşı (6 500)

Geçen sene döşeme ile birlikte 15 000 lira ödenek alınmış olan bu giderler ahiren Maliye Bakanlığınca alınan karar üzerine ikiye ayrılmış ve yalnız demirbaş giderlerine taallük eden bu tertip için 6 500 liranın kâfi geleceği anlaşılmıştır.

Bölüm 301 - Madde 40 — Merkez öteberi giderleri (5 000)

Bu tertip için 1951 yılı bütçesiyle 5 000 lira ödenek alınmıştı.

Şehir içme suyu sarfiyatı bu tertipten ödendiği gibi ahiren belediyece tarh edilen, Genel Müdürlük ve Kayaş Levazım Deposu binalarına ait temizleme ve aydınlatma vergisinin de bu tertipten ödenmesi gerekmiş olduğundan geçen yılın aynı olarak (5 000) lira teklifi zaruri görülmüştür.

Bölüm 301 - Madde 50 — Merkez aydınlatma (5 000)

Bu tertipten 1951 yılında yapılan sarfiyat 5 738 lirayı bulmasına rağmen âzami tasarruf imkânları göz önüne alınarak 1952 yılı için geçen yılın aynı olarak 5 000 lira teklif olunmuştur.

Bölüm 301 - Madde 60 — Merkez ısıtma (12 500)

Bu tertip için 1951 yılı bütçesiyle 10 000 lira ödenek alınmışsa da kök kömürü fiyatlarının % 50 nispetinde artmış olmasına ve Genel Müdürlük binasındaki kalorifer tesisatının yalnız linyit yakmaya müsait bulunmamasına ve taşrada çalışan merkez şubelerinin soba kullanmakta olmalarına binaen 1952 yılı için geçen senelere nazaran 2 500 lira fazlasıyla 12 500 lira ödeneğe ihtiyaç görülmüştür.

Bölüm 302 - Madde 10 — İller kırtasiye (70 000)

Elde mevcut kırtasiye stoku, bu gibi malzeme fiyatlarında husule gelen yükselmeler dolayısıyla tamamen sarfedilmiş olmasına rağmen 1952 yılında mümkün olan tasarrufa baş vurulmak suretiyle 70 000 lira ile idare edileceği ümit edilmektedir.

Bölüm 302 - Madde 20 — İller döşeme (20 000)

1951 yılı Bütçesinde iller döşeme ve demirbaş ihtiyacını karşılayan bu tertipten 70 000 lira ödenek alınmıştır.

1952 yılı için iki tertibe ayrılan bu giderlerin döşeme kısmı için 20 000 lira ödenek teklif edilmiştir. Bu para ile mevcut ve tamire muhtaç döşemeler onarılacaktır.

Bölüm 302 - Madde 30 — İller demirbaşı (40 000)

Maliye Bakanlığınca alınan karara uyularak döşemeden ayrılan bu tertibe 40 000 lira ödenek konulmuştur. Bu miktarla yeni hesap sisteminin tatbiki ve yeni teknik servisler ihdası dolayısıyla alınmasına lüzum hâsıl olan hesap makinaları, yeniden açılan merkezler için lüzumlu kasa, saat gibi eşya alınması, binaların yangından korunmaları için lâzım olan yangın söndürme makinaları, su kovaları gibi levazımın kısmen olsun karşılanması düşünülmüştür.

Bölüm 302 - Madde 40 — İller öteberi giderleri (100 000)

İdare binaları için mahallî belediyelere peyderpey temizlenme ve aydınlatma vergisi tahdedilmekte ve bunlar yeni ve kabarık bir masraf teşkil eylemekte bulunmasına rağmen 1951 yılı için 1950 Bütçesine nispetle 40 000 lira noksanıyla 110 000 lira olarak verilen ödenekle bütün ihtiyaçların karşılanmasına çalışılmış ve Teşkilât Kanununun 36 nci maddesine istinaden intifaî idaremize ait bulunan hazine malı binaların mülkiyetinin de idaremize intikali yapılmakta olduğu eihotle 1726 sayılı yorum kararına göre bu binalara ait vergilerin de idaremiz tarafından ödenmesi icabetmiş olduğu halde âzami tasarruf imkânlarına baş vurulmak suretiyle 1952 yılı içinde 100 000 lira ile idare edilebileceği anlaşılmıştır.

Bölüm 302 - Madde 50 — İller aydınlatma (170 000)

1951 senesi için 160 000 lira ödenek alınan bu tertibe yeni açılacak merkezler ihtiyacı göz önüne alınarak geçen seneden 10 000 lira fazlası ile 170 000 lira teklif olunmuştur.

Bölüm 302 - Madde 60 — İller ısıtma (260 000)

1951 yılında da (260 000) lira olan bu tertibe yeni yapılan binaların kalorifer tesisatına, kömürü fiyatlarına % 50 zam yapılmasına rağmen 1952 yılı için de aynı miktar teklif edilmiştir.

Bölüm 303 — Basılı kâğıt ve defterler (400 000)

Bu tertip için 1951 Bütçesiyle 440 000 lira ödenek alınmış ise de kâğıt fiyatlarının yükselmiş ve bu yüzden 1950 ve 1951 yıllarında tahsisat kifayetsizliğinden ihtiyaç fazlaları mevcut stoklarımızdan temin edilerek bu stoklar da tükenmiş olmasına rağmen âzami tasarruf imkânları göz önüne alınarak geçen yıldan 40 000 lira eksiklikle 400 000 lira teklif olunmuştur.

Bölüm 304 — Haberleşme ücret ve giderleri (3 500)

Milletlerarası telgraf ve telefon münasebetlerinden dolayı birçok cenebi idare ve kumpanyalarıyla telgraf ve mektupla muhabere edilmesine zaruret vardır. Evvelki senelerde yapılan muhabere nispetine göre 1952 yılı için 3 500 liralık ödeneğe ihtiyaç olacağı anlaşılmaktadır.

Bölüm 305 — Kira karşılığı (280 000)

1951 yılı Bütçesiyle bu tertipten 275 000 lira denek alınmışsa da, bânı kiralı binalardan mahkeme kararıyla çıkarılarak, daha pahalı bina kiralamak mecburiyeti hâsıl olmuş ve yeni merkezler açılması dolayısıyla bu bölümdeki ödeneğin (5 000) lira artırılarak 280 000 liraya çıkarılması zaruri görülmektedir.

Bölüm 306 - Madde 11 — Bakıcı, dağıtıcı, ve gezici memurlar giyecekleri (600 000)

Bu tertip için 1951 yılı Bütçesiyle 600 000 lira ödenek alınmışsa da 1950 senesinden 1951 senesine bir hayli stok elbise ve ayakkabı intikal etmiş bulunduğu için 1951 senesi ihtiyacı bu stoklardan faydalanmak suretiyle karşılanmıştır.

Bununla beraber 1952 yılı için geçen yılın aynı olarak 600 000 lira teklif edilmiştir.

Bölüm 306. - Madde 12. — Hizmetliler giyecekleri (33 500)

Bu tertip için 1951 yılı Bütçesiyle 33 500 lira ödenek alınmıştır.

1950 senesinden, 1951 senesine bir hayli stok elbise ve ayakkabı intikal etmiş olduğundan, 1951 senesi bakıye ihtiyacı bu stoklarla karşılanmıştır. Halen stok mevcudu kalmamış ise de, en mübrenlerin temin edilebilmesi için geçen yılın aynı olarak 33 500 lira teklif olunmuştur.

Bölüm 307. - Madde 10. — Sürekli görev yolluğu (80 000)

Bu tertip için 1951 yılı Bütçesiyle 90 000 lira ödenek alınmıştır. 1952 yılı için 80 000 liranın ihtiyacı kâfi gelebileceği tahmin edilmektedir.

Bölüm 307. - Madde 20. — Geçici görev yolluğu (160 000)

Bu tertip için 1951 yılı Bütçesiyle 185 000 lira ödenek alınmıştır. Ancak 1952 yılı içinde yapılması tasavvur edilen ve uzunluğu 2826 kilometreyi bulacak olan yeni havai hatlar ile kuranportör, telefon ve telgraf sistemlerimizde vukuagelen ârizaların önlenmesi için mevcut 32 000 kilometrelik havai hatların onarımı ve aynı zamanda yapılacak telefon santralleri ve yer altı şebeke tevsiyatı, kuranportör ve telsiz işlerinde, geçici görevle çalıştırılacaklarla emekliye sevkolunan, hastalık veya senelik izinle ayrılanların yerlerine civar P. T. T. veya başmüdürlük merkezlerinden gönderilecek vekil memurlara ödenecek yolluk ve ikamet yevmiyeleri göz önüne alınmakla beraber her türlü tasarruf tedbirleri ittihazi suretiyle 1952 yılı için 160 000 lira ile idare edilebileceği anlaşılmıştır.

Bölüm 307. - Madde 30. — Müfettişler yolluğu (160 000)

Bu tertip için 1951 yılı Bütçesiyle 180 000 lira ödenek alınmıştır.

Muhtelif şehirlerde yeniden G. B. ve Manoel santralleri tesis edileceğinden fen müfettişlerinin makaraları dışında ve muhtelif merkezlerde işin icabına göre çalıştırılmaları mecburiyeti vardır. Halihazırda fiilen çalışan fen müfettişleri adedi 66 olup askerden dönecek 8, teknik üniversiteden mezun olacak 4, teknik okuldan mezun olacak 6 ve İdare-niz hesabına Amerika'da tahsil etmekte olup 1952 yılında yurda dönecek olan 19 kişinin ilâvesiyle müfettiş adedi 103 ü bulacaktır.

Ancak evvelki yıllardaki fiilî sarfiyat listesi ve kadronun ekseriyetini teşkil eden fen müfettişlerinin makaralarında yevmiye alamıyacakları da göz önüne alınarak 1952 yılı için 160 000 lira teklif edilmiştir.

Bölüm 307 - Madde 40 — Yabancı memleketler yolluğu (70 000)

Bu tertip için 1951 yılı Bütçesiyle 44 000 lira ödenek alınmışsa da A. G. E. teknik yardım fonundan faydalanmak suretiyle Amerika'ya gönderilmiş olan 10 fen müfettişlerinden 4 ünün 1952 yılında memlekete dönmeleri lâzımgeldiği ve aynı yıl içinde iki partide 20 fen müfettişinin de aynı fondan istifade edilerek Amerika'ya gönderilmeleri mutasavver bulunduğu cihetle bunların gidiş ve geliş yollukları ile 1952 yılı içinde Boenes - Aires'te toplanacak Telekomünikasyon Konferansı, yerleri bilâhara tesbit edilecek olan Milletlerarası Telefon İstişari Komitesi, Milletlerarası İstişari Telsiz Komitesi, Akedeniz Komitesi memleketleri arasında tesis edilecek Herst kablosu irtibatı için yapılacağı tasavvur edilen toplantı, memleketimizin üye bulunduğu Milletlerarası Posta Birliği İera ve İrtibat Komisyonu toplantısı ve Brüksel'de toplanacak olan Posta, Birliği Konferansına gönderilecek delegele-

rimizin gidiş ve geliş yolluklariyle gündelikleri karşılığı olarak geçen yıldan 26 000 lira fazlasıyla 70 000 lira ödeneğe ihtiyaç bulunmaktadır.

Bölüm 307 - Madde 50 — Yabancı uzman ve hizmetliler yolluğu (39 000)

Bu tertip için 1951 Bütçesiyle 60 000 lira ödenek alınmıştı. 1951 yılı 4 ayı içinde yapılan sarfiyat göz önüne alınarak 1952 yılı için geçen seneden 21 000 lira eksiklikle 39 000 lira teklif edilmiştir.

Bölüm 308 - Madde 11 — Merkez tedavi ve yol giderleri (4 000)

Bu tertip için 1951 yılı Bütçesiyle 5 000 lira ödenek alınmış ve senenin 4 ncü ayında (4 000) liraya yakın bir masraf yapıldığı görülmüşse de bu yıl sanatoryumun faaliyete geçmesi ve ücretli sanatoryumlardaki hastaların oraya nakli göz önüne alınarak 1952 yılı için 4 000 liranın kâfi geleceği anlaşılmıştır.

Bölüm 308 - Madde 12 — İller tedavi ve yol giderleri (80 000)

Bu tertip için geçen yıl bütçesiyle 120 000 lira ödenek alınmıştı.

1951 Haziran sonunda tedavi edilmekte olan memur sayısı sanatoryum ve prevantoryumlarda 41, diğer sağlık müesseselerinde 27 kişiyi bulmuştur. Bilhassa gece mesaisinin tevhit ettiği hastalıklar dolayısıyla yıl sonuna kadar daha kaç memurun tedavisi lâzımgelceği ve bunlardan nekadarının 1952 yılına intikal edeceği şimdiden kestirilemeyecekse de idare sanatoryumunun bu sene faaliyete geçerek sanatoryumdaki hastaların oraya nakli mümkün olduğundan diğer sihhhi müesseselerde yapılacak tedavi karşılığı olmak üzere 1952 yılı için 80 000 liranın kâfi geleceği tahmin edilmiştir.

Bölüm 309 - Madde 31 — İller taşıtları işletme giderleri (165 000)

Bu tertipten geçen sene 165 000 lira ödenek alınmıştı.

Gerek posta hizmetlerinin genişlemesi, gerek telgraf ve telefon tesislerinin takviyesi ve ıslah ameliyeleri dolayısıyla 1951, 1952 yıllarında yeniden taşıt satın alınması zarureti 1952 yılı işletme giderlerinde her hangi bir tasarruf sağlanmasına yer vermiyeceğinden aynı miktarın teklifi zaruretinde kalmıştır.

Bölüm 309 - Madde 32 — İller taşıtları onarma giderleri (120 000)

Bu tertip için 1951 yılı Bütçesiyle 120 000 lira ödenek alınmışsa da posta, telgraf ve telefon servislerinde çalıştırılmakta olan motörlü nakil vasıtalarımız devamlı bir surette faaliyette buldukları eihetle yıpranıp eskimekte ve bu sebeple, sık sık tamirlerine ve bâzı parçaların değiştirilmesine lüzum ve zaruret hâsıl olmaktadır.

Geçen yıllarda nakil vasıtalarının adedi az ve ödenek durumu müsait olduğundan ihtiyati bir tedbir olmak üzere toptan otomobil lâstığı mubayaa edilmekte ve mütaakıp senelerde ihtiyaca göre kullanılmakta idi.

Ödenek kıfayetsizliği dolayısıyla son yıllarda toptan lâstik mubayaa edilmediğinden taşıtların lâstik masrafları da buna inzımam etmiş olacaktır. Buna rağmen 1952 yılı ihtiyacı için geçen yılın aynı olmak üzere 120 000 lira teklif edilmiştir.

Bölüm 403 — Temsil giderleri (2 000)

İfâdiselere bağlı olan bu tertibe 1951 yılının aynı olarak 2 000 lira ödenek konulması uygun görülmüştür.

Bölüm 405 — Atlı dağıtıcılara verilecek hayvan yem bedeli (255 000)

Bu tertibe mevzu ödenekten geçmiş senelerde yapılan sarfiyat da nazara alınmak suretiyle (20 000) liranın tasarruf edileceği mümkün görülmüş ve bu sebeple geçen yıldan bu miktar noksan

teklif edilmiştir. Bölgelerden alınan bilgiye göre 1400 raddesinde olan atlı dağıtıcı kadrosunun aylık 15 liradan senelik para tutarı (252 000) liradır. (3 000) lira da at alacaklara 4333 sayılı Kanunun 5 nci maddesi gereğince verilecek avanslar karşılığı olarak konulmuştur.

Bölüm 407 - Madde 11 — Beyiye aidatı 50 000

Bu tertipten 1951 yılında (50 000) liralık ödenek alınmıştır.

Yeni beyiye şubeleri açılması zaruri olmakla beraber 1952 yılı için de aynı miktar teklif edilmiştir.

Bölüm 407 - Madde 12 — Acentalıklar aidatı 10 000

Bu tertip için 1951 yılı bütçesiyle 10 000 lira ödenek alınmıştır. 5584 sayılı Posta Kanununun 6 nci maddesiyle ihdası kabul edilen acentalıklardan mevcut olanların 1952 yılı ihtiyacı için de geçen senenin aynı teklif edilmiştir.

Bölüm 407 - Madde 30 — Geri verilecek paralar 600 000

Yabancı memleketler topraklarından geçirilen mektup ve koli postalarından dolayı transit giderleri, Türk ve yabancı gemilerle yabancı memleketlere götürülen postaların taşıma masrafları memleketimize ait vesaitle yabancı memleketlerden getirilen veya yabancı memleketler arasında nakledilen postaların taşıma hisseleri, yabancı uçaklarla taşınan uçak postalarının hava taşıma giderleri yabancı posta merkezlerinde pul veya para ile değiştirilen cevap kuponlarımızın bedelleri gibi posta hizmetlerine ait masraflar ile cenebi memleketlerden memleketimizle yapılan telgraf ve telefon muhabereleeri için tahsil edilen ücretlerde de idaremiz hissesi, memleketimizden cenebi memleketlerle yapılan telgraf, telefon muhabereleeri için merkezlerimizce tahsil edilen ücretlerde idareler hissesi dâhil bulunduğundan milletlerarası mevzuatı dairesinde yapılan mahsup muamelesi neticesinde idaremiz borçlu çıktığı takdirde ödenecek borç karşılıkları ve bunlara mümasil diğer masraflar için 1952 yılı için de 1951 yılının aynı olarak 600 000 lira teklif edilmiştir.

Bölüm 407 - Madde 40 — Mahkeme harçları 10 000

Bu tertipten 1951 yılı Bütçesiyle 10 000 lira ödenek alınmıştır.

Mevcut dâva ve icra muamelelerinin ve L. M. N. Ericson Firması tarafından açılan ve İdare aleyhine neticelenen ve Yargıtaya inceleyenekte olan (500 000) lira alacak dâvasıyla 1951 yılında neticelenmiyerek 1952 yılına devredilecek ve 1952 yılında açılacak dâvaların ilân ve sair harçlarını ve idare lehine hükme bağlanıp tahsil edilen vekâlet ücretlerinden ötürü 1389 sayılı Kanunla yönetmeliği gereğince ilgili avukat ve memurlara ödenecek paraların karşılığı olarak 1952 yılı için de geçen senenin aynı olarak 10 000 lira teklif olunmuştur.

Bölüm 408 — Artırma ve eksiltme komisyonlarına iştirak edecek üyelerin huzur ücretleri (500)

Artırma ve eksiltme komisyonlarına iştirak edecek belediye üyelerinin zaruri masrafları karşılığı olarak 1949 yılı Bütçesinde ihdas edilen bu tertipten şimdiye kadar hiçbir masraf ihtiyar edilmemiş bulunmakta ise de vukuu melhuz istekleri karşılayabilmek için geçen yılın aynı olarak 500 lira ödenek konulması uygun görülmüştür.

Bölüm 412 — Tıbbi ceza ve sağlık gereçleri (5 000)

Bu tertip için 1951 yılı Bütçesiyle 5 000 lira ödenek alınmıştır.

1951 yılından evvel ilâç ve tıbbi gereç karşılıkları ve vazife esnasında kazaya uğrıyan hizmetli ve işçilerle öğrencilerin tedavi ücreti ve yolluklarından başka sigorta primleri karşılıklarını ihtiva eden bu bölümden, İş Kanunu hükümlerinin lâıykiye tatbik edilebilmesi için sigorta primleri kar-

sılığı 1951 yılında çıkarılarak müstakil bir bölüme alınmış olup bu tertibe geçen yıl olduğu gibi 5 000 lira ödenek konulması uygun görülmüştür.

Bölüm 414 — Taşıma giderleri (2 453 500)

1951 yılında bu tertipten 2 300 000 liralık ödenek alınmıştır.

Devlet Demiryolları İdaresiyle, trenlerle taşınan postaların nakliye ücretleri hakkında, henüz bir anlaşmaya varılmamış ve binaenaleyh bu idareye nakliye ücreti olarak birşey ödenmemiş olduğundan alınan bu tahsisatın kara postalarıyla uçaklarla taşınan postalar için Havayolları İdaresine ödenecek ücrete ve sürat katarları ile taşınan postalar için Devlet Demiryollarına öteden beri ödenmekte olan ücrete kâfi gelebilecek ise de Devlet Demiryolları ve Havayolları idarelerine geçen yıl tahakkuk edip ödeneksizlik yüzünden verilemeyen 619 929 lira borcumuz bulunduğu ve 1952 yılında posta trafik ve sevkiyatı her sahada artmış olduğundan bu masrafların geçen seneki nispette alınacak bir ödenekle karşılanmasına imkân görülememektedir. Şöyledi:

A) Vâkı olan talep ve müracaatların karşılanması için 1951 - 1952 devresinde bilhassa hatlarda iki ve üç seferli olan posta hatlarının sefer adedleri imkân nispetinde artırılmakta, hayvan ve araba ile nakil şartlı postalar otoyola çevrilmekte ve bu gelişmeler tabiatıyla bedel ve ücretlere müessir olmaktadır. Diğer taraftan yeni açılan ve açılacak olan merkez ve şubelerin posta iribatını temin için yeniden posta hatları ihdas edilmektedir. Bu suretle gerek posta hatları miktarının mütemediyen artması ve gerekse sefer adedlerinin fazlaşması ve nakil vasıtalarının otoyola çevrilmesi, o nispette taşıma masraflarını da arttırmakta olduğundan bilhassa posta taşıma masraflarında evvelki senelerin kıyaslanması doğru olmayacağı cihetle bu inkişafalara muvazi olarak ödeneklerin de artırılması bir emir zaruridir. Bundan başka şimdiye kadar İdareimize ait motörlerle temin edilmekte olan Haydarpaşa ile İstanbul Paket postahanesi arasındaki deniz nakliyatı ve İstanbul limanına gelip giden yerli ve yabancı vapurlardan denizde teatisi gereken postaların taşıma işi idareye çok pahalıya malolmakta ve birçok müşküller meydana çıkarmakta olduğundan bu nakliyatın bu defa üç yıl müddetle mütaahhide ihale edilmiş olması itibarıyla işletme ve personel masraflarından 96 560 lira tasarruf edilmiş olmasına mukabil taşıma giderlerinden bu iş için 38 324 liralık bir ilâve yapılması lâzımgelmıştır. Bütün bu sebeplerle kara ve deniz yollarında mütahahhitler vasıtasıyla taşıttırılan postalar için geçen yıldan 190 000 lira fazlasıyla 1 690 000 liraya ihtiyaç olacağı tahmin edilmiştir. Bu paradan takriben 20 000 lirası fazla hamule, 17 500 lirası emaneten idare edilmekte olan ve lüzumu halinde idare edilecek posta hatları, 16 000 lirası 600 kûsur posta eksiltmelerine ait ilân ve tellâliye masrafları için ayrılacak ve tahminen 1 590 000 lirası da mukavele namelerle bağlanmış posta taşıma mütaahhitlerine kalacaktır ki bu taahhütler mecmuu 1 589 345 lira olarak tahakkuk etmiştir.

B) 5584 sayılı Posta Kanununun 11, 12 ve 14 ncü maddeleri gereğince Devlet Demiryolları İdaresine ait vesaitle demiryolları üzerinde taşınan postalarla posta vagonlarımızın bu hatlar üzerindeki cer ve memurlarımızın nakil ücretlerinin bu idare ile yapılacak anlaşmaya göre ödenmesi icabedecektir. Fakat bu hususta Devlet Demiryolları İdaresiyle bir anlaşmaya varılması henüz mümkün olmuştur. Bununla beraber bir arlaşma akdi ve ücret ödenmesi lüzum ve zarureti aşikâr olduğu ve mezkûr idareden alınan bir yazıda demiryolları üzerinde taşınan postalar için alınacak ücretin nakil mahiyetine göre takriben 1 500 000 lira tutacağı ve 1952 Bütçesine bu miktar ödenek konulması istenilmiş ise de Demiryolları İdaresine ödenecek ücret için bu miktar üzerinden ödenek ayrılması mümkün görülmediğinden ancak 600 000 lira ayrılabilmiştir. Demiryolları İdaresinin bu miktara muvafakat edeceği de şüpheli görülmektedir.

C) Yine ayrı kanun hükümlerine göre Devlet Denizyolları İdaresinin gemilerle denizden yapılacak posta nakliyatı için mezkûr idareye senede 75 000 lira ücret ödenmesi hususunda mutabık kalınarak anlaşma akdedilmiş ve bakanlıkça da tasdik edilmiş olduğundan bu kısım nakliyat için de 75 000 lira ayrılması lâzımgelmektedir.

D) Devlet Havayollarına ait uçaklarla taşınmakta olan postalar için 1950 yılı zarfında mezkûr idareye 98 794 lira ödenmiş bulunmaktadır. Uçak postasına olan rağbet günden güne artmakta ve aynı zamanda uçak seferleri artırılmakla beraber yeni hava hatları da ihdas edilmekte olduğundan ve uçak postalarına ait ücretler ağırlık esasına göre ödenmekte bulunduğundan uçak postaları için 1952 yılında 125 000 liraya ihtiyaç olacağı tahmin olunmaktadır.

E) Yataklı vagonlar için de 10 000 lira ödenek lâzımdır.

Netice olarak bu dört kısım posta taşımaları için ceman 2 453 500 lira ödenek konulması gerekmektedir.

Son olarak şu ciheti de ayrıca tebarüz ettirmek lâzımdır ki, posta taşıma masraflarında geçen yıllarda ve geçen yapılan ödemelerin diğer yıllar için esas tutulması veya kıyas olarak ele alınması mümkün değildir. Zira posta taşıma işleri her yıl eksiltme suretiyle mütaahhitlere verilmekte ve ihale bedelleri o yılın askerî, siyasi ve ticari durumuna, para kıymetiyle eşya ve malzeme fiyatlarında hâsıl olunacak alçalma ve yükselmeye ve nihayet bu tesir ve âmillerle posta taşıma işine gösterilecek rağbete göre takarrur eylemektedir. Posta taşıma işleri umumi olarak her sene Temmuz ayında eksiltmeye çıkarılır ve ihale işleri Kasım ayı iptidasına kadar devam eder. Bu itibarla her malî yılın 8 - 10 aya ait ödemeler bir evvelki senenin ihale bedeli üzerinden devam eder ve o seneki ihale bedelleri bir yıl sonraki tediyelere tesir eyleyler. İdare mütaahhitlerle yapılan sözleşmeler gereğince ihale bedelleri üzerinden taşıma ücretini ödemek mecburiyetinde bulunduğundan bu tertipten bir indirme yapılmasının mümkün olamayacağı tabiidir.

Özel olarak 1952 yılı için.

1 500 000	Posta sürücülükleri için
20 000	Fazla hamule için
17 000	Emaneten idare edilen ve lüzumunda idare edilecek posta hatları için
16 000	600 küsur sürücülük için ilân ücreti
600 000	Devlet Demiryollarıyla yapılan taşıma için
75 000	Devlet Denizyolları vapurlarıyla taşıma için
125 000	Devlet Havapolları uçaklarıyla yapılan taşıma için
10 000	Yataklı Vagonlar Şirketi için

2 453 500

Bölüm 416. — Meslek okulu her türlü giderleri (86 178)

Bu tertip için 1951 yılı Bütçesiyle 145 000 lira ödenek alınmıştır.

1952 yılı için aşağıdaki cetvele göre 86 178 lira ödeneğin kâfi geleceği anlaşılmıştır.

3 176	91 Öğrencinin 4 aylık ve 43 öğrencinin 10 aylık olarak dörder liradan harçlıkları için
35 568	48 öğrencinin 4 aylık, 43 öğrenci ve 29 memur hizmetlinin 10 aylık olarak ve günde 130 kuruştan yiyecek bedeli için.
13 385	Mahrukat ve nakliyesi için
12 922	91 öğrencinin giyim masrafı için
4 227	Not çoğaltması ve diğer kırtasiye ve matbua bedelleri için
14 900	Tıraş, revir, sanatoryum, su ve elektrik masrafları için
2 000	Hizmetlilerin giyeceği için

86 178

Bölüm 418. — Faiz ve acyo (850 000)

Bütçe Kanununun 3 ncu maddesine istinaden çıkarılan kısa vâdeli bonoların faiz ve muame-

le vergisiyle banka muamelelerinden dolayı ödenmesi lâzımgelen aeyo karşılığı olan bu tertibe 1947 ve daha sonraki yıllar içinde çıkarılan bonolardan 1951 yılı içinde itfa edilmiş ve edilecek olanlar ile 1951 yılı içinde yeniden çıkarılacak bonolardan 1952 yılına devredileceklerin yenilenmesi için ödenecek faizle banka muamelelerinden dolayı tahakkuk edecek aeyo karşılığı olmak üzere 85 000 liranın kâfi geleceği anlaşılmıştır.

Bölüm 419 — Mahkeme giderleri (15 000)

Bu tertip için 1951 yılı Bütçesine 10 000 lira ödenek alınmıştır.

Radyo ücretlerini kanuni müddet zarfında vermiyenler günden güne artmakta ve aleyhlerinde dâva ikamesine veya iera takibi yapılmasına zaruret hâsıl olmaktadır. Avukatlık Kanununun beşinci maddesinin yürürlüğe girmesinden dolayı bazı mahallerde mukavele ile avukat istihdamı da icabetmektedir. İdarece istimplâk edilen gayrimenkullerden bazılarının sahipleri tarafından istimplâk bedeline itirazla İdare aleyhine dâvalar açılmış ve İdarece kablo hasarı sebebiyle vapur acentaları ile kaptanları aleyhlerine mühim miktarda dâva ikamesine zaruret hâsıl olmuştur. Bu dâvalardan in- taç edilmiyerek 1952 yılına devri gerekenlerle aynı yılda açılacak dâvalarda nazarı itibara alınarak bu tertibe geçen yıldan 5 000 lira fazlasıyla 15 000 liralık ödenek konulmasına zaruret görülmüştür.

Bölüm 421 - Madde 10 — Bendiye, hurç, çanta ve çuval (150 000)

Bu tertip için 1951 yılı Bütçesiyle 150 000 lira ödenek alınmıştır.

Bu ödenekle ancak bendiye levazımı temin edilebilmiştir. Halbuki kurşun, sicim, ambalaj kâğıdı, mühür mumu, etiket ve kapsül gibi bendiye levazımı fiyatlarında meşhut olan yükselmeler dolayısıyla bunların 1952 yılında daha pahalıya mubayaası muhtemel olduğu gibi posta servislerinin lâ-yakiyle işleyebilmesi gerekli malzemenin vücudiyle mümkün olacağı ve nitekim posta çuvalı, dağı-tıcı çantası, atlı dağıtıcı heybesi, posta hureu, emanet çantası gibi birçok eşya ve levazıma katı bir ihtiyaç bulunduğu aynı zamanda ip ve kurşundan tasarruf için bazı yabancı memleketlerde olduğu gibi kilitli çantalar yaptırılması icabettiği cihetle 1952 yılında bunların kısmen olsun tedarik edilebilmesi için bu tertipteki ödenegin geçen yılın aynı olarak bırakılması zaruri görülmüştür.

Bölüm 421 - Madde 20 — Gezici memur ve hamal primleri (90 000)

Tren ve vapurlarda pasta nakleden gezici posta memurlarına senelerden beri kilometre ve deniz mili başına 75 santim ile iki kuruş arasında prim verilmekte idi. Geçen yıl tren seferlerinin artması ve tatbikına başlanan açık muamele dolayısıyla büyük ve ana hatlarda ikişer gezici sefere çıkarılması yüzünden prim sarfiyatı fazlaşmış ve vâkı teşebbüs ve müracaatlarımıza rağmen ek ödenek istihsaline de mümkün olmamış bulunduğundan bu primler mevcut ödenek dışında fazla tahakkuka meydan verilmemek üzere ve gerekli ek ödenegin istihsaline kadar tren hatlarında 60 santime, deniz hatlarında ise 1 kuruşa indirilmiştir. Mahaza senelerden beri verilmekte olan 75 santim dahi memurlarımızın asgari yiyecek masraflarını bile karşılamamakta iken ödenek zaruretiyle bunun bir miktar daha tenkisi mağduriyetlerini mucip olduğu gibi Demiryolları İdaresi tren personeli primlerini artırdığı da görülmektedir.

Bununla beraber aynı zaruret dolayısıyla 1952 yılı için de geçen yıl olduğu gibi 90 000 lira tek-lifinde bulunulmakla iktifa edilmektedir.

Bölüm 421 - Madde 30 — Posta tazminatı (15 000)

Hâdiselere bağlı olan bu tertibe 15 000 lira ödenek konulmuştur.

Bölüm 421 - Madde 40 — Posta pulu ve kartlariyle tarih damgaları giderleri (250 000)

1951 yılı Bütçesiyle bu tertip için 400 000 lira ödenek alınmıştır.

1952 yılı için 220 000 lirası pul tabiyesiyle Bernedeki Milletlerarası posta birliği kaleminden

getirtilecek cevap kuponları, 20 000 lirası tarih damgaları ve 10 000 lirası da bastırılacak çek ve posta bonoları bedellerine ait olmak üzere 250 000 liranın kâfi geleceği anlaşılmıştır.

Bölüm 421 - Madde 50 — Cevaplı kuponlar bedeli (1 500)

Merkezlerimiz gişelerinde değiştirilen cevap kuponlar karşılığında müraselâta yapıştırılan pul-lar ile pul yapıştırılmak suretiyle yanlışlıkla fazla alınıp ücret tarifesindeki hükümler dairesinde sahiplerine geri verilecek ücretler karşılığı olan ve hâdiselere bağlı bulunan bu tertibe geçen yıl olduğu gibi 1 500 lira ödenek konulmuştur.

Bölüm 421 - Madde 60 — Deneme Mektup ve Koli giderleri (500)

Lüzum görülecek yerlerde kontrol maksadıyla müfettişler tarafından tertip edilecek müraselât masrafları karşılığı olan ve hâdiselere bağlı bulunan bu tertibe de 1951 yılında olduğu gibi 500 lira ödenek konulmuştur.

Bölüm 422 — Telli, Telsiz Telgraf ve Telefon işletmesi (320 000)

Bu tertip için 1951 yılı Bütçesiyle 200 000 lira ödenek alınmıştır.

Ankara'da kurulan ve Ekim sonunda faaliyete getirilecek olan telsiz istasyonu ile İstanbul tel-sizlerinin tağdiyesi ve telefon rehberleriyle bant bedelleri göz önünde tutularak 1952 yılı için 320 000 lira teklif olunmuştur.

Bölüm 423 — P. T. T. Fabrikası her türlü giderleri (160 000)

Bu tertip için 1951 yılı Bütçesiyle 140 000 lira ödenek alınmıştır. Ancak 1952 yılında işçi ve çiraklara yarım tatil gündeliği verileceğine göre 132 660 lirası bu işçilerin 301 günlük istihkakları ile 1952 yılı Martından itibaren tatbik olunacak 64 günlük tatil yarım gündelikleri 1 799 lirası 54 işçiden 1/3 nün hademe zamları, 4 321 lirası 13 çirağın sınıf terfi zamları, 2 500 lirası elektrik kuvve muharrike bedeli, 15 000 lirası fabrika makine, tezgâh ve ocaklarının 1952 senesi zarfında faaliyette bulundurulabilmesi için tedariki muktazi maden kömürü, petrol, benzin, maden yağı, üstüğü, arap sabunu, gres, ege, matkap, klavuz, sütkosinik, kalem çelikleri, ölçü ve kontrol takımı ve aletleri, işçi tulumu ve ayakkabıları 1 850 lirası da bir işçi ve iki çirağın 1952 de askere gitmeleri tazminatı karşılığı olmak ve muhtemel farklar göz önüne alınmak suretiyle 1952 yılı için 160 000 lira teklif olunmuştur.

Bölüm 425 — Sanatoryum her türlü giderleri (175 000)

Bu tertip için geçen sene 150 000 lira ödenek alınmıştır.

Ancak bu miktar sanatoryumun 1 Haziran 1951 tarihinde faaliyete geçebileceği mülâhazasıyla ve 9 ay için hesap edilmiştir. Bu vaziyete göre 1952 yılı masrafları için 12 ay hesabıyla 175 000 lira teklif edilmiştir.

Bölüm 426 — Bedenterbiyesi hizmetleri (1)

Bedenterbiyesi için şimdiye kadar alınan ödenekten sarfiyat vâkı bulunmamış olduğundan ter-tibin muhafazası maksadıyla 1 lira ödenek konulmuştur.

Bölüm 450 - Madde 10 — Yabancı memleketlere gönderilecek öğrenciler (85 000)

İdaremiz hesabına Amerika'da okumakta olan 19 öğrencinin bir yıllık ödenek ve her türlü öğre-tim giderleri için 8 000 liradan 152 000 lira ödeneye ihtiyaç bulunduğu Milli Eğitim Bakanlığında bildirilmiş de bahsi geçen öğrencilerin normal olarak 1952 Mayıs sonunda mezun olmaları ve ancak bunlardan birkaçının daha birkaç ay ve hattâ yıl sonuna kadar kalmaları ihtimali ile dönüş yolluk-ları göz önüne alınarak 1952 yılı için 85 000 liranın kâfi geleceği anlaşılmıştır.

Bölüm 450 - Madde 20 — Teknik Üniversite öğrencileri (1 265)

Bu üniversitede okuyan öğrenciler bu yıl sonuna kadar mezun olacaklar ise de bunlardan birisinin 1952 yılına intikal edeceği ve bunun burs ve imtihan ücreti olarak 1952 yılı için 1 265 liraya ihtiyaç bulunduğu Millî Eğitim Bakanlığınca bildirilmiştir.

Bölüm 450 - Madde 30 — Sanat ve Teknik Enstitüsü öğrenci giderleri (0)

Bu okulda okuyan öğrenciler bu yıl sonuna kadar mezun olacaklarından ve yeniden öğrenci de alınmadığından bu tertibe tahsisat konulmasına lüzum kalmamıştır.

Bölüm 451 - Madde 10. — Satınalma ve abone karşılığı (4 000)

Bu tertip için 1951 yılı Bütçesiyle 3 700 lira ödenek alınmıştır.

Günlük gazete bedellerinin % 50 artması, göz önüne alınarak geçen seneden 300 lira fazlasıyla 4 000 lira teklif edilmiştir.

Bölüm 451 - Madde 20. — Başka her çeşit giderleri (2 500)

Bu tertipten 1951 yılında olduğu gibi 2 500 lira ödeneğin ihtiyaç hâsıl olacağı tahmin edilmiştir.

Bölüm 453. — Posta ve Telekomünikasyon Birliğine katılma payı (45 000)

Bu tertip için 1951 yılı Bütçesiyle 31 000 lira ödenek alınmıştır.

İdaremiz Milletlerarası Telekomünikasyon ve Posta birliklerine Âza bulunmakta ve sözleşme gereğince birliğin masraflarına muayyen nispette iştirak etmektedir.

1952 yılında da birlik masraflarından İdaremize düşen hissenin ödenmesiyle beraber Berne'de inşa edilmekte olan Dünya Posta Birliği binasının tefrişi, Üye devletlerce kabul edilmiş olduğundan idaremize de memleket mâmûlâtından 11 000 liralık bir halı ile iştirak edilebilmesi için 45 000 lira teklif edilmiştir.

Bölüm 454. — Sigorta Giderleri (100 000)

Bugün için sigorta ettirilecek idare emvalinin değeri 37 000 000 liradan fazladır. Ticaret Bakanlığı ile yapılan muhaberede bu miktar emval ve tesisatın yalnız yangına karşı sigorta ettirilebilmesi için 110 000 liraya ihtiyaç olduğu tesbit edilmiştir. Fakat sigortalarla yapılan sıkı bir pazarlık neticesinde ve senenin ilk üç ayı hariç 9 ay için 75 000 lira dâhilinde bir primle sigorta ettirilebilmiştir. Ancak, binaların yangına karşı sigorta ettirilmesiyle beraber, bilhassa içerisinde bulunan teknik tesisatın ve depolarla büyük merkezlerdeki malzemenin infilâk ve tabii âfetlere karşı sigorta ettirilmesi de faydeli ve lüzumlu görülmektedir.

Bu bakımdan emin ve tam bir sigorta yaptırılabilmesi için bu tertibe geçen yıldan 25 000 lira fazlasıyla 100 000 lira ödenek konulması zaruri görülmüştür.

Bölüm 476 - Madde 10. — Kurs Öğrenci Giderleri

Kurs kapatılmış olduğundan bu tertibe tahsisat konulmasına lüzum kalmamıştır.

Bölüm 476 - Madde 20 — Kurs başka giderleri

Kurs kapatılmış olduğundan bu tertibe tahsisat konulmasına lüzum kalmamıştır.

Bölüm 501 — Geçen yıl borçları (50 000)

Her yıl tahakkuk eden masraflardan mühim bir kısmının evrakı müsbite noksanı ve saire gibi formaliteye mütaallik sebeplerle bütçeye masraf kaydı veya bütçe emanetine alınması müm-

kün olmadığından düyuna kalmakta ve bu sebeplerle her yıl bu tertip için bütçeye konulan ödenek kâfi gelmiyerek aktarma yapılması zaruretinde kalınmaktadır. Bununla beraber bidayeten katiyetle tahmin ve tesbiti mümkün olmıyan bu gider için geçen yıl olduğu gibi 50 000 lira ödenek konulmuştur.

Bölüm 502 - Madde 10 — 1947 - 1950 yılları borçları (100 000)

Bu tertip için her yıl alınan ödenek, 501 nci bölüm için işaret edilen sebepler dolayısıyla ihtiyacı karşılamıya kâfi gelmemiş ve birçok aktarmalar icrası zaruretinde kalınmıştır.

Bununla beraber posta taşıması ücretlerinden Devlet Demir, Deniz ve Havayolları idarelerine ödenecek bir hayli borç kalmış ve 1951 yılı ödeneğinden aktarma temini de mümkün görülememiş olduğundan, bunlardan süratle ödenmesi lâzımgelen miktar göz önüne alınarak 1952 yılı için 100 000 lira teklif edilmiştir.

Bölüm 502 - Madde 20 — 1928 - 1946 yılları borçları (10 000)

Geçen yılın aynı olarak teklif edilmiştir.

Bölüm 505 — Hükme bağlı borçlar (180 000)

Çeşitli istihkaklar için alacaklılar tarafından açılan dâvalardan idare aleyhine neticelenen ve ancak taallük ettikleri sene bütçelerindeki tertiplerinde ödenek bakıyesi kalmamış olduğundan düyun tertiplerinden ödenmesi mümkün olmıyan borçların derhal ödenmesini ve bu suretle hükmün infazını temin için alınmakta olan bu tertip için geçen yıl 10 000 lira ödenek alınmıştır.

Ancak, 1941 - 1946 Bütçe kanunları gereğince Ankara, İzmir ve lokalleriyle, Ödemiş telefon santrallerinin tevsii için Erikson firmasıyla girişilmiş olan yüklenme bakıyesi olarak 1950 yılında ödenmesi icabeden taksitler, takas priminden dolayı idare ile firma arasında çıkan ve mahkemeye intikal eden ihtilâf üzerine, firmaca alınmamış ve idarece aleyhine dâva açılmıştır.

Dâvanın idare aleyhine neticelenmesi halinde, dâva mevzuu olan istihkakların derhal ödenebilmesini temin maksadiyle, 1951 yılı Bütçesinin 911 nci bölümüne kâfi miktar ödenek konulmuş ve fakat, Ankara Ticaret Mahkemesince idare aleyhine verilen karar temyiz edildiği için henüz tediyatta bulunmamıştır. Ticaret mahkemesince verilen hükmün bozulması halinde idarenin ödemekle mükellef olacağı miktarın şimdiden tâyin ve tesbiti mümkün olamayacağı ve aktarma icrasına kadar geçen zaman için faiz ödemesine mahal verilmemesi maksadiyle bu tertibe 180 000 lira ödenek konulması zaruretinde kalınmıştır.

Bölüm 701 — Yapı onarımı (245 000)

1951 yılı Bütçesinde 905 nci bölümü teşkil eden yapı onarımıyla küçük bina ve arsa inşa ve istimlâk bedellerini ihtiva eden bu bölüm için 370 000 lira ödenek alınmıştır.

Ancak, ahiren Maliye Bakanlığınca alınmış olan karara uyularak ikiye bölünmüş olan bu tertipten yapı onarımına tahsis edilen bu kısım için 245 000 lira ödenek teklif edilmiştir.

Bu paradan 1 500 lirası Ankara telsiz alıcı ve verici istasyonlarını Balâ şosasına bağlayan yolun daimi bakımı için Ankara İli emrine verilecek, geri kalan 243 500 lirası da müstacelen onarımı icabeden 60 P. T. T. merkezine harcaneacaktır.

Bölüm 711 — Telli ve telsiz telgraf ve telefon makine, araç ve tesislerinin onarımı 1 240 000

1951 yılı Bütçesinde 909 ncu bölümün birinci maddesini teşkil eden bu tertip için geçen sene 1 550 000 lira ödenek alınmıştır.

Maliye Bakanlığınca yatırım bütçesi şeklinde yapılan değişikliğe uyularak müstakil bir bölüm

haline getirilen bu tertip için teklif edilen 1 240 000 lira ödenekle yapılacak işler ve onarım için alınacak gereçler şunlardır.

- 340 000 24.000 Km. hattın işçilik ve bakım yevmiyesi,
- 340 000 Her kilometrede bir değiştirilmek üzere 24.000 direk bedeli,
- 230 000 Direk ve malzemenin iş yerine nakliyesi,
- 20 000 20.000 aded 2 N. Fincan bedeli,
- 5 000 10.000 aded 4 N. Fincan bedeli,
- 15 000 10 ton 2 m/m demir bağ teli bedeli,
- 50 000 Telefon santral ve makinaları yedek malzemesi,
- 70 000 Telgraf ve telefon kuranportör yedekleri,
- 70 000 Telli, telsiz telgraf cihazları yedekleri,
- 70 000 Şehir içi telefon şebekelerinin onarımı için lüzumlu malzeme bedeli,
- 30 000 Pil malzemesi ve nışadır bedeli,

---

1 240 000

Bölüm 735 — Yapı ve gayrimenkul satınalma giderleri (125 000)

Maliye Bakanlığınca ahiren alınan karara uyularak 1951 yılı Bütçesinin 905 nci bölümünden ayrılan bu bölüme 1952 yılı için 125 000 lira ödenek konulmuştur.

Bu ödenegın nerelere harcancacağı aşağıda gösterilmiştir :

- 46 815 Bolayır, Kayseri, Bursa, Gazianteb P. T. T. ve telefon santral binaları için satın alınması tahakkuk eden arsa bedelleri,
- 20 000 Hazinece idare adına tescilli tekarrür eden gayrimenkullerin tapu harç ve masrafları,
- 58 185 1952 yılında satın alınacak bina ve arsa bedelleriyle buna müteferri giderler.

---

125 000

Bölüm 751 — Satın alınacak veya yaptırılacak telli, telsiz telgraf ve telefon makine, araç, gereç ve tesisler (680 000)

1951 yılı Bütçesinde 909 ncu bölümün ikinci maddesini teşkil eden bu tertip için 650 000 lira ödenek alınmıştı, 1952 yılı için 30 000 lira fazlasıyla 680 000 lira teklif edilmiştir. Bu para ile alınacak veya yaptırılacak makine ve tesisler şunlardır :

- 147 300 Yeni yapılacak ve uzunluğu 668 Km. yi bulacak olan Çorlu - Tekirdağ - Malkara - Keşan - İpsala - Yunan hududiyle Balıkesir Güngörmez - Edremit, Kayseri - Develi - Saimbeyli, Erzurum - Kars ve Türkiye - Irak hududu bakır devreleri,
- 78 000 Bu devreler için lüzumlu 2000 direk ve 1000 direğin takviyesi için lüzumlu potrel bedeliyle direk ve malzeme nakliyesi,
- 280 000 Adana, Bursa, İzmit, Afyon, Balıkesir, Mersin, Zonguldak şehirlerinde tevsi edilecek kurşunlu kablo şebekesi işçiliği ile Samsun ve Eskişehir şebeke tevsi ve işçiliği ve Gazianteb şebeke tesis işçiliği,
- 16 000 14 merkez arasında ceman 1150 numara santral nakli ve havai şebekenin tevsi,
- 4 700 Altı şehir arasında yapılacak üçer kanallı kuranportör nakli,
- 1 000 Ankara'daki altı kanallı kuranportörün Diyarbakır'a nakli,
- 33 000 İstanbul'da kısa dalgalı sahil postası alım ve tesisi,
- 30 000 Fabrikada yaptırılacak işler bedeli,
- 60 000 Telefon kabini,
- 20 000 200 aded seygar telefon,
- 10 000 20 aded hat muayene aleti.

---

680 000

Bölüm 752 — Satın alınacak taşıtlar (84 000)

A) 1948 yılındaki başmüdürler toplantısında büyük ve önemli merkezlerde bilhassa telgraf tevziyatının motosikletle yapılması karar altına alınmış idi. Tesbit edilen listeye göre bu gibi merkezlerin 88 motosiklete ihtiyacı olduğu anlaşılmış ise de bunların hepsinin birden alınması bütçe durumu bakımından mümkün görülmediğinden şimdilik 1952 yılı için 10 motosiklet.

B) 1952 yılına kadar İstanbul'da yapılacak geniş telefon şebeke tesisatı için Amerikalı uzmanlar tarafından lüzum gösterilen 1,5 fabrika tonluk 16 adet kamyonun 8 adedi,

C) Sanatoryum için 1 adet hasta arabası satın alınmak üzere 1952 yılı için 84 000 liraya ihtiyaç vardır.

Kıymeti	Adedi	Cinci
15 000	10	Motosiklet
57 000	8	Kamyon
12 000	1	Sanatoryum için hasta arabası
48 000	19	

Bölüm 753 — 1941 - 1946 yılları Bütçe kanunlarının 5, 6 ve 7 nci maddelerinin verdiği yetkiler gereğince makine, gereç ve tesisler için girişilen yüklenmeler karşılığı (600 000)

Mevcut anlaşma gereğince İzmir telefon, Ankara merkez, Yenişehir, Bahçelievler, Buca, Bornova ve Ödemiş santrallerinin tevsii bedeli bakiyesi olarak 1950 yılında Erikson firmasına ödemesi icabeden mebalîğ mezkûr firma tarafından takas primi dolayısıyla alınmış mahkemeye müracaat edilmiş ve bu sebeple 1951 yılı Bütçesine konulan 580 000 liralık ödenek de henüz sarfedilmemiştir.

Ancak, bu müddet zarfında Ankara Ticaret Mahkemesince idare aleyhine ittihaz edilen karar idarece temyiz edilmiş ve henüz bir neticeye bağlanmamıştır.

Temyiz kararı idare lehine neticelendiği ve 1951 yılı Bütçesine mevzu ödenek sarfedildiği takdirde tevsiyat bedeli için 1952 yılı Bütçesine ödenek konulmasına lüzum kalmıyacağı düşünülerek yalnız İngiltere kredisi taksitleri karşılığı olarak 600 000 lira teklif edilmiştir.

Bölüm 761 - Madde 10 — İstanbul telefon taksiti bedeli (319 700)

Kaldırılmış İstanbul Telefon Şirketine mukavelesi gereğince ödenecek 1952 yılı taksitleri karşılığıdır.

Bölüm 761. - Madde 20. — İzmir telefon taksiti bedeli (94 700)

Evvelce satın alınmış olan İzmir telefon tesisatının mukavelesi gereğince ödenecek 1952 yılı taksiti karşılığıdır.

Bölüm 762. - Madde 10. — Bina yapımı (667 000)

1951 yılı Bütçesinde 912 nci bölümün birinci maddesini teşkil eden bu tertip için 1 300 000 lira ödenek alınmıştı.

4892 ve 5169 sayılı kanunlar gereğince girilmiş olan yüklenmelerden 1952 yılına sirayet eden taksitlerle ihalesi yapılacak olan binaların 1952 yılı taksitleri için 667 000 liraya ihtiyaç vardır. Bu binalar aşağıda gösterilmiştir.

Lira

100 000	Bakırköy otomatik telefon santrali
80 000	Bebek » » »
70 000	Fatih » » »
5 000	Büyükkada » » »
43 000	Erenköy » » »
18 900	Yeşilköy » » »
350 100	Bursa ve Gaziantep » »

667 000

Bölüm 762. - Madde 20. — Satılmamacak veya yaptırılacak makina, gereç ve tesisler (5 333 000)

1951 yılı Bütçesinde 912 nei bölümün ikinci maddesini teşkil eden bu tertip için 8 700 000 lira ödenek alınmıştır.

1952 yılı için 2 888 807 lirası 4892 ve 5169 sayılı kanunlar gereğince evvelki yıllarda girilmiş olan yüklenmelerin 1952 yılı taksitlerine 1 444 193 lirası 1951 yılı içinde sipariş edilip de formalite-leri tekemmül ettirilmek üzere bulunan malzeme bedellerinin yine 1952 yılında ödenecek taksitlerine 1 000 000 lirası da İstanbul ve diğer şehir şebekelerinde yapılacak tevsiat bedellerine ait olmak üzere 5 333 000 lira teklif olunmuştur.

Bu yüklenme ve siparişlerin müfredatı aşağıdadır:

408 626	Ankara telsizleri bedeli.
467 763	Kuranportör cihazları bedeli.
804 863	Banliyö santralleri bedeli.
212 335	Font boru bedeli.
95 630	Haricî tesisat bedeli.
229 810	Telefon makinaları bedeli.
123 000	11 şehirdeki telefon santralleri bedeli.
13 750	8 takım pilot elbisesi bedeli.
57 000	enjektörde direk bedeli.
123 300	600 ankesörlü telefon bedeli.
15 921	Mors cihazları bedeli.
17 561	Termolâstik bedeli.
319 248	9 santralin tevsi bedeli.

2 888 807

200 000 Kadıköy'ünde 2400 numaranın Beyoğlu'na nakli.

1 050 193 Kurşunlu kablolar bedeli.

120 000 126 kilometre font boru bedeli.

55 000 Deniz ve jonsiyon kablolarının alım ve satımı.

10 000 Paratoner malzemesi.

9 000 5 ton bronz tel.

1 000 000 İstanbul ve diğer şehir şebekelerinin tevsi.

5 333 000

1952 Gelir Bütçesi gerekçesi

Bölüm 1 - Madde 1 — Posta (20 000 000)

1951 yılı Bütçesinde tahmin edilen posta geliri 14 232 500 liradır.

Buna karşı Ekim 1951 yılına kadar yapılan tahsilât 11 266 769 liradır. Bu miktara 1950 yılı son dört aylık tahsilâtı olan 5 490 958 liranın ilâvesi halinde bir yıllık tahsilât yekûnu 16 757 727 lirayı bulur.

Ancak 1951 yılı tahsilâtı arasında 15 Temmuz 1951 tarihinde bâzı müraselât tarifesine yapılan zamdan tahassül eden takriben 248 000 lira bir fazlalık da dâhil bulunmaktadır.

Bu rakam hariç tutulmak şartıyla 1950 ve 1951 yılları arasında.

11 018 769	1951 yılı 8 aylık tahsilâtı
8 969 973	1950 yılı 8 aylık tahsilâtı
<hr/>	
2 048 796	

lira bir fazlalık müşahede edilmektedir ki, bu fazlalık % 22,83 nispetini bulmaktadır.

Bundan başka 1948 - 1951 üç yıllık tahsilât arasında da ortalama % 10,31 derecesinde bir artış görülmüştür.

Bu itibarla : 1952 yılı posta gelirinin

16 757 727	1951 tahsilâtı
1 253 585	% 22,83 artış farkı
248 000	4 aylık tarife farkı
1 882 535	3 senelik ortalama % 10,31 inkişaf payı
<hr/>	
20 141 847	

tahminen 20 000 000 lirayı bulacağı tesbit edilmiştir.

Bölüm 1 - Madde 2 — Telgraf (7 800 000)

1951 yılı Bütçesinde tahmin edilen telgraf geliri 7 500 000 liradan ibaretti;

Ekim 1951 sonuna kadar fiilen yapılan tahsilât 5 051 674 lirayı bulmuştur. Bu miktara 1950 yılı son dört aylık tahsilâtı olan 2 622 603 liranın ilâvesi halinde 1951 yılı tahsilâtı 7 674 277 lirayı bulur.

Telgraf gelirinin 1950, 1951 yılları ilk 8 aylık tahsilâtı arasında da % 2,04 nispetinde bir artış olduğu gibi iki senelik tahsilât arasında da ortalama % 1,44 nispetinde bir artış müşahade olunmaktadır.

Bu vaziyete göre 1952 telgraf gelirinin :

7 674 277	1951 yılı tahsilâtı
53 501	% 2,04 artış farkı
111 280	% 1,44 iki yıllık artış farkı
<hr/>	
7 839 058	

7 800 000 lirayı bulacağı tahmin edilmiş bulunmaktadır.

Bölüm 1 - Madde 3 — Telsiz (5 700 000)

1951 yılı Bütçesinde telsiz gelirinden 4 000 000 lira elde edileceği tahmin olunmuştur.

Ekim 1951 sonuna kadar 8 ay zarfında fiilen yapılan tahsilât 3 686 769 lirayı bulmuştur. Buna 1951 yılı son 4 aylık fiili tahsilâtı olan 1 341 310 liranın ilâvesi halinde 1951 yılı hasıyatı 5 028 079 lirayı bulmuş olacaktır.

1951 yılı 8 aylık tahsilâtı 1950 yılına nazaran 1 197 105 lira fazla olup aradaki artış farkı % 48,08 nispetini bulmaktadır.

Bundan başka aynı gelirin senelik ortalama artış nispeti de % 25,73 tür.

Bu hesaba göre 1952 yılı telsiz gelirinin;

5 028 079	1951 tahsilâtı
644 901	% 48,08 artış farkı
1 459 657	% 25,73 » »
<hr/>	
7 132 637	

lirayı bulacağı tesbit edilmiş ise de yıllık trafik adedi de göz önüne alınarak 5 700 000 lira tahmin edilmiştir.

Bölüm 1 - Madde 4 — Telefon (20 000 000)

1951 yılı Bütçesinde tahsili tahmin edilen telefon geliri 13 500 000 liradır.

Ekim 1951 sonuna kadar 8 ay içinde yapılan tahsilât 11 362 364 lirayı bulmuş olup buna 1950 yılı son 4 aylık tahsilât yekûnu olan 5 369 454 lira ilâve edildiği etkirdirde 1951 yılı tahsilâtı 16 731 818 liraya baliğ olacaktır.

Ancak, telefon tesis ve şebekelerinin tevsi, ıslah ve takviyesi dolayısıyla 1950, 1951 8 aylık tahsilâtı arasında % 47,59 nispetinde bir artış olduğu gibi geçen üç yılın tahsilâtı arasında da % 25,51 nispetinde bir inkişaf mevcut bulunmaktadır.

Bu vaziyete göre 1952 yılı telefon gelirinin:

16 731 818	1951 yılı tahsilâtı
2 555 323	% 47,59 artış farkı
4 920 149	% 25,51 » »
<hr/>	
24 207 290	

lirayı bulacağı tesbit edilmiş ise de telefon gelirinin ay sonlarında kontrolörlerden istihraç edilmekte ve bu sebepten bir yıla ait birkaç aylık gelir tahakkukunun ancak mütaakip yıl içinde tahsili mümkün bulunmakta olduğu ve binaenaleyh yapılan tahsilâttan bir kısmının geçen yıllara ait tahakkuka taallûku aşikâr bulunmakta olduğundan bu cihetler göz önüne alınarak 1952 geliri 20 000 000 lira tahmin edilmiş bulunmaktadır.

Bölüm 2 - Madde 1 — Resmî posta (3 466 200)

1951 yılı için bu tertipten tahsili tahmin edilen gelir 3 300 000 liradan ibaretti.

Ekim 1951 sonuna kadar fiilen yapılan tahsilât 2 430 464 lirayı bulduğu için yıl sonuna kadar bu miktarın 4 860 927 lirayı bulacağı anlaşılmakta ise de 1949 ve 1950 yılları tahsilât vasatisti de göz önüne alınarak 1952 yılı için 3 466 200 lira elde edileceği tahmin olunmuştur.

Bölüm 2 - Madde 2. — Resmî telgraf (1 500 000)

Bu tertipten de 1951 yılında tahsili tahmin edilen gelir 2 250 000 liradan ibaretti.

Yılın 8 ayında yapılan tahsilât 877 066 lirayı bulmuş ve bu seyre göre yıl sonuna kadar yapılacak tahsilâtın 1 315 584 lirayı geçmiyeceği anlaşılmış ise de 1949 ve 1950 yıllarındaki tahsilât seyri de göz önüne alınarak 1952 yılında 1 500 000 liranın elde edilebileceği tahmin olunmuştur.

Bölüm 3 - Madde 1 — Resmî dairelerin tahakkuk eden eski yıllara ait posta gelirleri (58 500)

Bu tertipten bakayada kalan ve tahsili takip edilmekte olan alacak miktarı 58 500 liradan ibaret bulunmaktadır.

Bölüm 3 - Madde 2 — Resmî dairelerde tahakkuk eden eski yıllara ait telgraf gelirleri (40 000)

Bu tertipten bakayada kalan ve tahsili takip edilmekte bulunan alacak miktarı 40 000 lirayı bulmaktadır.

Bölüm 3 - Madde 3 — Resmî dairelerde tahakkuk eden eski yıllara ait telefon gelirleri (400 000)

Bu tertipten resmî daireler nezdinde mevcut eski yıllara ait idare alacakları 192 470 lira olup 1951 yılı tahakkukatından da takriben 207 530 liranın tahsilsiz kalarak 1952 yılına devredeceği tahmin edilmekte olduğundan bu tertipten 1952 yılında yapılacak tahsilâtın 400 000 lirayı bulacağı zannedilmektedir.

Bölüm 4 — Çeşitli gelirler (665 212)

Bu tertipten 1951 yılında tahsili tahmin edilen gelir miktarı 659 157 liradan ibaretti.

Ekim 1951 sonuna kadar fiilen yapılan tahsilât 342 111 lira olduğuna göre 1951 yılında yapılacak tahsilâtın 513 166 liraya baliğ olması lâzımgelirse de muhtelif kaynaklardan müterekkip ve seyyal olan bu tertibin 1950 yılı son dört ayı içinde 354 992 lira gelir sağladığı göz önüne alınarak 1952 yılı gelirinin 665 212 lirayı bulacağı tahmin edilmiştir.

Bölüm 5 — Radyo keseneği (480 000)

Hazine nam ve hesabına idarece tahsil edilmekte olan radyo ücretlerinin % 10 u olarak almakta olan bu keseneğin radyo ücretleri tahsilâtı nazara alınarak 1952 yılı için 480 000 lira olarak tahmin edilmiştir.

Rapor

21 . I . 1952

Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Tetkiki tarafıma havale edilen P. T. T. İşletme Genel Müdürlüğünün 1952 yılı Bütçe Kanun tasarısı ve ilişik cetveleri incelendi.

I - Teklif edilen denk bütçenin karakteri

Âdi ve yatırımlar bütçeleri için Hükümetçe teklif edilen ödenek yekûnu, 1951 senesi bütçe rakamlarına nazaran, 5 milyon 285 küsur bin lira noksanıyla, 60 109 912 liradır.

Bu noksanın, 4 milyon 746 bin lirası yatırımlardan ve 539 küsur bin lirası ise, âdi bütçeden yapılan tasarruflarla sağlanmıştır.

Teklif edilen bütçede, İdarenin umumi geliri geçen seneye nazaran 13 milyon 929 küsur bin lira fazlasıyla 60 109 912 lira olarak tahmin edilmiş ve bu suretle 1947 senesinden beri her sene açıkla kapanan ve halen 60 küsur milyon lira boreu olan bu idare kendi gelirleriyle masraflarını karşılayacak duruma girerek, 1952 de denk bütçe tanzimine imkân bulunmuştur.

Ancak P. T. T. nin beş seneden beri açık bütçe tanzim ve tatbik ederken bu sene nasıl ve ne gibi tedbirler alınmak suretiyle denk bütçe esasına geçebilmiş olması üzerinde biraz durmak faydalı olacaktır.

İdare, 4892 ve 5169 sayılı kanunların verdiği yetkilere dayanarak 1947 senesinden itibaren bono çıkararak borçlanmış ve bu suretle 1950 sonuna kadar 66 milyon 380 bin liralık bono çıkararak, bunlarla yeni tesisler meydana getirmiş ve kısmen de işletme bütçelerinin açığını kapamıştır.

1951 yılında 13 276 000 lirası ödenerek, 53 104 000 lirası kalmış ve bu bono borçlarına, 1951 yılında 6 buçuk milyon lira daha eklenmiştir.

İdarenin 1949 da (14 aylık) 19 milyon 800 bin, 1950 senesinde ise, 22 milyon 680 bin lira olarak ihraç ettiği Hazine bonoları sayesinde sağladığı finansman yolu, 1951 de de aynı miktarlara yakın hadde açık iken bugüne kadar bundan yalnız 6,5 milyon liralık kısmının kullanılmış olması, içinde bulunduğumuz senenin yatırım bütçesinde kabul edilen 14 milyon küsur liralık ödenekten bugüne kadar ancak 6,5 milyon lira civarında bir kısmın sarfedilebilmiş olmasından ve gelir fazlalığından neşet etmiştir.

Bilhassa telefon hizmetlerinde görünen büyük gelişmeyi süratle karşılamak üzere, idarenin kanunî salâhiyetinin âzamisini kullanması ve hele kendisine Bütçe Kanuniyle verilen ödenekleri vakit kaybetmeden müsmir işlere tahsis etmesi icabeder.

Mevzuatın ve bütçe zaruretlerinin bu işlerin durmasına sebep olmaması şüphesiz ki, herkes tarafından istenen bir keyfiyettir. Memleketin iktisadi gelişmesi ve birkaç seneden beri posta, telgraf ve bilhassa telefon işlerine bir miktar sermaye yatırılmış olması sebebiyle önümüzdeki sene gelirlerde 14 milyon liraya yakın bir artış tahmin edilmektedir. Bu itibarla içinde bulunduğumuz sene bütçesinde 19 milyon lira raddesinde görünen açığın 1952 Bütçesinde bertaraf edilebilmiş olmasının yatırımlarda yapılan tasarruflar ve buna ilâveten âdi bütçeden yapılan bir miktar tasarruflarla gelir fazılarından sağlanmış olduğunu kayıt etmek icabeder.

2. Yatırım bütçesinin prensipleri üzerinde bir tahlil :

1952 Bütçesinin yatırım kısmında yapılan tasarruflara bir göz atmadan evvel bu bütçenin terci-

binde tutulan ve icra ve kontrol bakımından sakat neticeler veren usul üzerinde durmaya lüzum gördüm.

a) Onarmalar ve yeniden tesislere ait malzemeler için ayrı ayrı bölümler vardır. Fakat hakikatta ambar ve muhasebe kayıtlarında bir tefrik yapılmamakta ve bir bölümden alınan malzeme diğer bölüm işleri için de sarfolunmaktadır. Bütçe tatbiki ve kontrolü bakımından bir faide sağlamayan bu usul yerine onarım ve tesisler ayrı ayrı programlaştırılarak bunların karşılığı, gerekli malzeme ve tesisleri müfredat maddeleriyle bir bölümde toplamak daha faydeli olurdu.

b) İdarenin satınalacağı ve yaptıracığı telli, telsiz telgraf ve telefon makine, araç ve gereç ve tesisler için (751) ve (762) numara altında iki ayrı bölüm vardır. Her ikisi de aynı iş içindir. Yalnız birincisi senesi içinde parası ödeneceklere, ikincisi ise 4892 ve 5169 sayılı kanunlar gereğince yapılacak yüklerle sağlanan işlere aittir. Halbuki bu sonuncu bölüme «R» cetvelindeki mesruhata göre, senesi içinde parası ödenecek olan işler de giriyor. Bu karışık durum hayretimi mucip oldu ve bence kavranması mümkün olmadı.

Kanaatimce idarenin alacağı bütün mallar ve girişeceği taahhütler ödeme şekillerine göre değil, mahiyetlerine göre bölümlere ayrılmalı ve o bölümlere senesi içinde ödenecek tahsisat konmalıdır. Eski senelerde girişilmiş yüklerin bütçe yılı içinde ödenecek kısımları ise ayrı bir bölümde geçen senelerden devredilen borçlar şeklinde ve diğer bütçelerde müteamel olduğu ve hile ayrı bir bölümden ödenmelidir.

c) Gerek onarım ve gerek tesisler için idarenin mühendislerine, fen memurlarına ve daimi işçilerine verilen yol tazminatı, sanki memurlara verilen yolluklarmış gibi, âdi bütçe tertiplerinden ödenmekte ve bu suretle bir tesis veya onarımın maliyeti de bulunamamakta ve tertiplerinde tahsisat kalmayınca işler de görülememektedir. Yatırım için yapılan bu masrafların da yatırım bütçesine intikali icabeder.

d) Âdi bütçelerde sarfiyat birçok bölüm ve maddelere ayrılmış olduğu halde yatırımlarda meselâ 762 nci bölümün 20 nci maddesinde (satılınacak veya yaptırılacak makine, gereç ve tesisler) namı altında 5 buçuk milyon liraya yakın bir ödenek teklif edilmektedir. Bunun müfredatı maddelerin izahında vardır. Tetkikimde bu izahın bütçe maddesi şeklinde olmadığı, sırf bir fikir vermek için yazıldığı, yoksa yazılanların dahi yapılmıyarak bu paraların başka işlere sarfedilebileceği anlaşılmıştır. Diğer bütçelerde de mevcut olan bu usulü son derece sakat bulurum. Bunların birer madde bölümü şeklinde, katî mahiyetleri olmaması gelişigüzel hazırlanmalarını intaç ediyor ve bu izahları bütçenin Meclisten geçmesini kolaylaştırmaktan başka bir işe yaramıyor.

e) Nihayet bütün yatırım bütçelerinde ve bilhassa P. T. T. gibi mühim malzeme istoku bulundurması gereken işletmelerde geçen seneden devredileceği tahmin olunan bir malzeme ve stok hesabının akıcı bir bölümde, yani bütçe senesi içinde diğer bölümlerdeki ödenekler karşılığı, dairece mahsubu yapılmak imkânı bulunan bir bölümde gösterilmemiş olması mühim zararlar doğurmaktadır. Eğer bu işletmenin ne kadar malla 1952 senesine gireceği tahmin edilebilerek bu miktar, bütçe yekûnlarına girmiyen veya hem gelir ve hem de gider kısımlarında nâzım bir bölüm gibi ayrıca ifade edilen şekilde yatırım bütçesinde gözükse idi o zaman idareye o sene için verdiğimiz tahsisatla ne kadar mal alacağımı ve ne kadar da mal harcayacağımı anlamış olurduk. Halbuki şimdi tatbik edilen usülle idare geçen seneden biriktirdiği malzemeyi ve malları sarfederek bu sene hiç tahsisat almadan da sarfiyat yapabilir. Bir sene ayrılan tahsisat para olarak harcanmazsa gelecek seneye kalmıyor da mal olarak harcanmazsa kalıyor, bunu anlatmak ve anlamak güçtür.

Bu usulün çok fena tarafı, her hangi bir mülâhaza ile, Meclisten az tahsisat istendiği bir sene idarelerin kendi istoklarından sarfiyat yaparak bunları normal haddin dununa düşürmeleri-

dir. 1952 P. T. T. Bütçesinde yapılmış tasarrufların bir kısmı hakiki mahiyet taşımadığı ve mevcut ambar malzemesini her türlü ihtiyat zincirlerini kırarak sarfetme bahasına elde edildiği görülmüştür.

Yukarıki beş noktanın prensip itibariyle yüksek komisyonumuzca incelenmesini ve kanaatime iştirak buyurduğunuz takdirde bütçenin tertibinde gerekli değişikliklerin yapılmasını teklif ederim.

3. Bütçede yapılan tasarruflar ve tekliflerim:

1952 Bütçesinin yatırımlar kısmında yapılan tasarrufların bölümler ve maddeler itibariyle tahvilini yaparak lüzumlu gördüğüm bâzı tekliflerde bulunmak hem bütçenin karakterini ve hem de posta, telgraf ve telefon işlerinin kısmen olsun durumunu aydınlatmaya yarıyacaktır. (Yalnız üzerinde durulan bölüm ve maddeler ele alınmıştır.)

Bölüm 711 — Telgraf ve telefon, makine, araç ve tesislerin onarımı (1 240 000)

a) Bu bölüme 24 bin kilometrelik hat onarımı masrafı girmiştir. Mevcut hat 32 bin kilometredir ve 1951 senesinde kâfi direk, tel ve fincan temin edilemediğinden gerekli bakım yapılamamıştır.

Mevcut şebekenin 1952 de bakım masraflarının fazlaşması lâzımdır. İdarenin elinde istok malzeme kalmamış gibidir. Son günlerde gelen teller katî tesellüm yapılması beklenmeden acele sevk edilmek zarureti oluyor. Ormanlardan direk alınmadığından çürüyen direkler kesilerek muvakkaten işler görülüyor. Bu bölüme 32 bin kilometre hatta göre daha 485 bin liranın ilâvesi icabeder. Ancak, konan tahsisatın bütün mevcut hatların onarımına kâfi geleceği mütalâası yürütüldüğünden tahsisatı çoğaltmaya lüzum yoktur. Yalnız bu bölümden ödenmesi lâzımgelen ve âdi bütçenin 307 nei bölümün 20 nei maddesinden alınarak nakledilecek olan 20 000 lira geçici görev karşılığının eklenmesi icabeder.

Bölüm 751 — Satılınacak veya yaptırılacak telli, telsiz telgraf ve telefon makine, araç, gereç ve tesisler (680 000)

a) Bu bölümden yapılacak işlerin başında 668 kilometrelik şehirlerarası bakır devreleri galmektedir. Memlekette çoğalan muhabere ihtiyacı kısmen olsun karşılamak üzere 2826 kilometre uzunluğunda bakır devre yapılması düşünülmekte iken, geri kalanlarının kredi sağlandığı takdirde bu yoldan temini mülâhazasıyla, bütçeye bunun için:

147 300 lirası bakır devre işçiliği,

78 000 lirası direk ve malzeme nakliyesi olmak üzere

225 300 lira konmuştur. Halbuki bu devreleri yapmak üzere gerekli hat malzemesi için bütçe teklifinde bir tahsisata tesadüf edilememiştir. Bu malzemenin satın alınması için 762/20 bölümüne 2 000 000 lira tahsisat konulması icabeder.

Bu hatların yapılmasında çalıştırılacak memur ve daimî işçilere verilecek geçici yolluk için de âdi bütçenin 307 nei bölümün 20 nei maddesinden nakledilecek 30 000 liranın da bu bölüme ilâvesi lâzımdır.

b) Bölümün diğer mühim kısmını da Adana, Bursa, İzmit, Afyon, Balıkesir, Mersin, Zonguldak şehirlerinde genişletilecek şebekenin işçiliği ile Samsun ve Eskişehir şebeke tevsi ve işçiliği ve Gaziantep şebeke tesis işçiliği teşkil etmektedir. Bunların yekûnu 280 000 liradır.

Aynı mahiyette olan ve yine emanet suretiyle yaptırılan İstanbul telefon şebekesine ait işler

yekûnunu teşkil eden 611 275 lira gelecek senelere sâri yükümler (762/20) bölümündedir. ve yanlış bölüme konmuştur.

762 nci bölümden nakledilerek buraya konmak icabeder. Bundan maada Ankara telefon şebekesindeki işler için 200 ve İzmir için ise 100 bin liraki ceman 300 bin liramın da bu bölüme ilâve siyle yekûnun 1 621 275 liraya çıkarılması gerekir. Ancak, bu işlerden senesi dışında. ödenecek olanları karşılamak üzere 200 000 lirasını 762/20 bölümünde bırakmak icabeder. Buna nazaran :

611 275	lirası İstanbul şebeke tevsiyatı
200 000	» Ankara » »
100 000	» İzmir » »
<hr/>	
911 275	
200 000	762/20 bölümünde kalması icabeden
<hr/>	
711 275	Şebeke malzemesi satın alınması için

Yukarıki izaha göre 751 nci bölüme 711 275 lira ilâve edilmeli ve bölümün müfredatı şöyle olmalıdır :

Lira	
147 300	Yeni yapılacak ve uzunluğu 668 kilometreyi bulacak Bakır devre işçiliği.
78 000	Bu devreler için lüzumlu direk ve potrel demiri,
280 000	Adana, Bursa, İzmit, Afyon, Balıkesir, Mersin, Zonguldak, Samsun, Eskişehir ve Gaziantep şehir şebekelerinin tevsiî işleri,
16 000	14 merkez arasında ceman 1150 numaralık santral nakilleri ve havai şebekeleri.
4 700	Altı şehirde naklen kurulacak kuranportörler
1 000	Ankara'daki 6 kanallı kuranportörün Diyarbakır'a nakli
33 000	İstanbul kısa dalgalı sahil postasının alım ve tehisi
30 000	Fabrikada yaptırılacak işler bedeli
60 000	Telfon kabini
20 000	200 aded seyyar telefon
10 000	20 aded hat müayene aleti
<hr/>	
680 000	Toplam.
30 000	307/20 bölümünden aktarma edilmesi istenilen yolluklar için
711 275	İstanbul, Ankara, İzmir şebeke tevsiyatı için
<hr/>	
1 421 275	

668 kilometrelik bakır devre içinde 120 kilometresi Türkiye - İran telefon irtibatına aittir. Üzalp - İran istikametindeki Türk hududuna kadar kısım yapılır da Van - Bitlis - Siird - Diyarbakır kısmı yapılmazsa bunun bir faidesi olmaz. 440 kilometre tutacak bu hattı da yapalım dersek bütçeye bir milyon lira daha zam lâzımgelcektir. Kanaatimece İran hattı bu sene tehîr edilebilir. Ve buradan yapılacak 120 kilometrelik tasarrufla programa dâhil başka bir hat yapılabilir.

Bölüm 752 — Satın alınacak taşıtlar (84 000)

Bu bölüme geçen seneye nazaran 66 bin lira noksan tahsisat konmuştur. Posta, Telgraf İdaresinin motorlu vasıtalara ihtiyacı çok şiddetlidir. Bu işlerin motorlaşmasına ait bir programın hazırlanmakta olduğu anlaşılmıştır. Hat bakım memurları eskiden yol olmadığı için bu

vasıtaları kullanamazlardı. Fakat şimdi yaya giderek iptidai usullerle ne bakım yapmak ve ne de ârizaları süratle tamir etmek mümkün olmaz. Bundan dolayı mühim şoseler güzergâhında olan hatların bakım ve tamir işlerinde kullanılmak üzere 1952 senesinde hiç olmazsa 10 kadar jip alınması ve bu maksatla bölüme 75 000 lira ilâvesi çok yerinde olacaktır. Bu suretle bakım memurlarından da mühim tasarruf sağlanır. Bu kabul edildiği takdirde ait olduğu bölümlerde bu vasıtaların işletilmesine ait gereken tahsisatın konması icabeder.

Bölüm 762 - Madde 20 — Satılmalacak veya yaptırılacak makine, gereç ve tesisler (5 333 000)

Bölümün bir kısmı, 2 888 807 lirası, evvelki senelerde yapılmış yüklenmelerin 1952 senesinde ödenecek kısmıdır. Geri kalan 2 444 193 lirası ise, 1952 Bütçe yılı zarfında satılmalacak veya yaptırılacak işler için o sene ödenecek paralardır. Bunlardan üzerinde durulması icabettirenler şunlardır :

a) Kurşunlu kablo bedeli olarak gösterilen 1 050 193 liranın alım şartlarının değişmesi sebebiyle kâfi gelmiyeceği anlaşılmıştır.

1951 senesinde mukaveleye bağlanmış olan bu işin ihale bedeline göre 1952 de ödenecek taksitle o sene zarfında gelecek malları gümrük ve saire bedel ve masrafları yekûnu 1 815 793 lira tuttuğuna göre daha 765 600 lira tahsisata ihtiyaç vardır.

b) Bedeli 120 000 lira olarak konan 126 kilometrelik fond boruya ihtiyaç olmadığından bunun çıkarılması icabeder.

c) Bedeli 55 000 lira olan denizaltı jonksiyon kabloları da 1951 de temin olduğundan cetvelden çıkarılması gerekir. Ancak bu iki kalem masrafa mukabil bu sene içinde mukaveleye bağlanacak olan 70 aded manyatolu santralin 1952 ye isabet edecek bakıye bedelini karşılamak üzere bu rakamların muhafazası yerinde olur.

d) Bedeli 10 000 lira olarak gösterilen hat paratoner malzemesi, yapılan mukavelenamesine göre, 14 000 liradır. Buna 4 000 lira zam edilmelidir.

Ayrıca 1951 bütçesinde santrallara mahsus paratoner malzemesi için konan 55 000 liranın sarfedilmediği ve sene sonuna kadar da bu işin temin edilemeyeceği anlaşılmasına ve son derece mühim olan bu işin geri bırakılması doğru olamayacağı bedihi bulunmasına göre bu iş için 55 000 lira bütçeye tahsisat eklenmesi icabeder.

e) Bronz tel için 9 bin lira konmuştur. 1951de 18 bin liralık mal satın alınacağı düşünülmüştü. Alınmamış olduğu anlaşıldığından bu yıl tahsisatını 18 bin liraya çıkarmak lâzımdır.

f) 1 milyon lira İstanbul ve diğer şehir şebekelerinin tevsi için konmuştur. Diğer şehir şebekelerinin tevsi (751) inci bölümden sağlanmaktadır. 751 nci bölümün tahlili sırasında da belirttiğim veçhile İstanbul'a ait olan 611 275 liralık tevsi işinin buradan indirilerek 751 nci bölüme nakli ve buraya yalnız İstanbul jonksiyon kablolarının püpinizasyon işleri için 360 000 lira bu bölümden alınacak diğer şebeke malzemesi karşılığı olarak 200 000 lira ki ceman 560 000 lira konması kâfidir. Ancak İdare, mevcut formalitelere ve imâl müddetlerine göre 360 000 liranın 1952 mali senesi zarfında sarfını ummadığından buna ait ödenek teklif edilmemiştir.

g) Yaptığım inceleme neticesinde, idarenin hayati ihtiyaçlarını teşkil eden ve bu bölümde yer alması gereken birtakım işler için 1952 senesi bütçesinde, bunların gelecek senelere sari mukaveleler yoluyla ve kanunun verdiği yetkiden faydalanarak krediyle sağlanacağı düşüncesiyle ödenek teklif edilmediği anlaşılmıştır. Ezeümle:

I - İçinde 500 ton bakır tel ve 300 bin aded finean bulunan 12 kalem hat malzemesinin gümrük resmiyle beraber balığı 5 957 000 lira tutmaktadır. İdarenin şiddetle ihtiyacı olan bu malzeme, yu-

karda 751 nei bölümde belirttiğim gibi telefon devrelerini yapmak için lüzumlu ve zaruridir. İdarenin daima muhtağ olduğu bu malzemenin vaktinde temini ve malzeme fiyatlarının yükselmesi ve fevkalâde hallerin devam etmesi düşünülerek âzami miktarda istok tesisi bir emrizaruri olduğuna göre şayet bunlar krediyle temin edilemezse mübayaalarına imkân vermek üzere bölüme 2 milyon lira kadar bir ödenek konması takdirinize bağlıdır. Bu takdirde bu 2 milyon ile İstanbul - Ankara ve İzmir arasında bir telefon devresi üzerinden 12 telefon muhaberesi yapılmasını sağlayacak olan kuranportör cihazları için lâzımgelen 450 000 liranın 1952 de ödenecek kısmını da bu paradan sağlamak mümkündür.

2. İstanbul santrallerinin kısmen tevsiyle daha 11 bin aboneye hat çekilmesi ve diğer santraller tesisi dolayısıyla haricî tesisatta kullanılacak ve bedelleri aboneler tarafından ödenecek olan haricî tesisat teli kısmen 1951 de mübayaa edildiği için bütçeye yeni tahsisat konmamıştır. Bu maksatla 380 000 lira ödeneye ihtiyaç olduğu anlaşılmış ise de idare âzami tasarrufa riayet düşüncesiyle bunun da yukarıki iki milyon liralık tahsisat çerçevesi içinde sağlanması mümkün olduğu kanaatinde idi.

h). İdarenin bir de meşgul olduğu Hertz kablosu işi vardır.

Bu mevzu Türkiye - Yunanistan - İtalya - İsrail - Suriye ve Mısır arasında Hertz usulüyle muhabere temin edecek ve dünya muhabere şebekesini kuvvetlendirecek beynelmilî bir mevzudur. Bu işin Türkiyenin Atlantik Paktına girmesi halinde gerçekleşeceği anlaşılmaktadır. Dış finansmanı 2 022 370 dolârdır. Ve Amerikan yardımından temini düşünülmektedir. 910 220 dolâr tahmin edilen iç finansmanı idareye aittir. 1952 de işe başlandığı takdirde bu seneye ait işler için 500 bin lira kadar tahsisata ihtiyaç varsa da bu işin tahakkuku halinde başka yarıtlar aranabileceği ve muhtemelen 1952 senesinde işe girişilemeyeceği düşüncesiyle ayrıca tahsisat teklif olunmamıştır.

Bu teklifler kabul edildiği takdirde, 762 nei bölümün 20 nei maddesinin müfredatı şöyle olacaktır :

Raportörün teklifi	Hükümetin teklifi	Görevin çeşidi
2 888 807	2 888 807	Yüklemler ve siparişlerin yekûnu
200 000	200 000	Kadıköy'ünden 2400 numaranın Beyoğlu'na nakli
1 815 793	1 050 193	Kurşunlu kablo
(*) 175 000	120 000	Font boru
	55 000	Denizaltı jonksiyon kabloları
14 000	10 000	Hat paratoner malzemesi
55 000	—	Santraller paratoner malzemesi
18 000	9 000	Bronz tel
560 000	1 000 000	İstanbul ve diğer şehir şebekelerinin tevsi
2 000 000	—	12 kalem hat malzemesi
7 726 600	5 333 000	
667 000	667 000	762 nei bölümün 10 neu maddesi Bina yapımı
8 393 600	6 000 000	Bölüm toplamı

(*) 70 aded manyetolu santral bedeli

Bu suretle yatırımlar bütçesine eklenmesi teklif edilen 2 393 600 lira ile hakikatta mal muhayyale edileceğinden bu miktarın bütçeye eklenmesi zaruri görülmektedir. Bununla beraber yeni tesisler sayesinde gelirin senesi içinde artması imkânı ve idarenin işletme bütçesinde yapabileceği tasarruflar da göz önüne alınarak 1952 Bütçesinin fiilen açısız kapanması imkânı da mevcut müthalâ edilmektedir.

Hulâsa ve netice

P. T. T. İdaresinin tamamen rantabl olan tesis bedelini dahi dört beş senede çıkarması ve hattâ İstanbulda olduğu gibi tesisat masrafının yarısını dahi müşterilerinden defaten alması mümkün bulunan telefon işinde büyük bir hamle yaparak gerek şehirlere ve gerek şehirlerarasına ait bu muhabere ihtiyacını süratle karşılaması temenniye şayandı. Bu işler uzun senelere şâmil programlaşma yoluna henüz girmektedir. Birçok telgraf devreleri çok iptidai ve kifayetsizdir. Muhabere sıklıkla inkıtaa uğramaktadır. Ankara'dan itibaren memleketin yarı kısmını içine alan ve Şark'a doğru uzanan büyük bir sahanın Ankara ile ve memleketin diğer sahalarıyla olan telgraf ve telefon irtibatı Sivas'a kadar tek bir güzergâh üzerinde gitmektedir. Birçok kaza merkezlerinin akşam karanlığından sonra vatanın her köşesiyle irtibatı kesiliyor ve en âcil vakalarda bile hiçbir yeri haberdar etmek mümkün olmuyor. Bu rapor muharririnin 1950 senesinde Anamur'da iki milletvekili arkadaşıyla birlikte tesadüfen muttali oldukları feci bir kamyon kazasını vilâyet merkezine haber vermek ve yardım istemek işi için vapur telsiziyle İstanbul'u bulmaları ve oradan da telefonla Ankara'yı haberdar edip Başbakanlık vasıtasıyla gece yarısı Mersin Valisine vakayı bildirmeleri icabetmiştir.

Memlekette posta, telgraf ve telefon işlerinin yol dâvamız kadar ve hattâ bir bakıma ondan daha mühim bir dâva olarak ele alınmasının ve bir Devlet programına bağlanmasının ilk işimiz olduğuna şüphe yoktur.

Her sahada verimli ve hususi teşebbüs sahasına bırakılsa içerden dışardan derhal sermaye bulacak olan bir işte yapılacak fedakârlığın malî bünyemizde menfi bir akis yaratmayacağı şüphesiz olduğundan asgari ihtiyacı ifade ettiğine kani olduğum işler için yukarıda belirttiğim bölümlere gerekli ödenekler konulmasını ve yatırım bütçesinin aşağıda teklif ettiğim şekilde kabulünü ve Bütçe Kanunu tasarısına da idareye bono ihracı suretiyle açığını kapama salâhiyetinin verilmesini arz ve temenni ederim.

1952 Bütçesinin yatırımlar kısmı

A/2 - Cetveli

Raportörün teklifi	Hükümetin teklifi	Bölüm	Ödeneğin çeşidi
245 000	245 000	701	Yapı onarımı
1 260 000	1 240 000	711	Tesisler onarımı
125 000	125 000	735	Yapı ve gayrimenkul satınalma
1 421 275	680 000	751	Satınalınacak ve yaptırılacak makina, araç, gereç ve tesisler
159 000	84 000	752	Satınalınacak taşıtlar
600 000	600 000	753	Evvelce girişilen yüklemeler karşılığı
414 400	414 400	761	Şirketlerin taksit bedelleri
8 393 600	6 000 000	762	Girişilen ve girişilecek olan yüklemeler karşılığı
12 618 275	9 388 400		Genel toplam

Yatırımlar dışı bütçe

P. T. T. İdaresinin yatırımlar dışı bütçesi 1951 re nazaran 539 496 lira noksaniyle 50 721 512 lira olarak teklif edilmiştir. İkinci kısım personel giderlerinde 609 238, üçüncü kısım yönetici giderlerinde 152 500 lira ki ceman 761 738 lira tasarrufa mukabil dördüncü kısım daire hizmetlerinde 2 242 ve beşinci kısım borçlar da 220 000 lira fazlalık olduğundan neticede yukarıda belirtilmiş gibi tasarruf miktarı yarım milyonu biraz geçmektedir.

Şuna işaret etmek lâzımdır ki, idare birtakım kadroları boş tutmakta ve nakil ve tayinler dolayısıyla de dolu kadrolar bütün sene işgal edilmemektedir. Bu yüzden personel giderlerinde 1951 de bütçe rakamlarına göre fiili sarfiyatta 2 000 000 liraya yakın bir tasarruf vardır. Bu itibarla geçen seneki bütçeye nazaran yüzde yarım civarında olan bu tasarrufun hizmetler ve kadrolarda veya teşkilâta her hangi bir değişiklik neticesi olmadığı ve teklif edilen bütçenin hemen aynen 1951 Bütçesi mahiyet ve hüviyetini muhafaza ettiği kaydedilmek icabeder.

P. T. T. İşletmesinin bugünkü mülhak bütçeli idare tarzı çok zararlı neticeler vermektedir. Muhasebe-i Umumiye Kanununa ve bütçe mevzuatına göre hesaplarını ve muamelelerini tanzim eden bu idarenin bir de ticari hesap tutması ve bilanço çıkartması imkânı olmuyor. Nitekim eenebi bir mütehasıs getirilmiş olmasına rağmen 1949 senesi için çıkarılan bilanço hakiki ve doğru değildir. Maliyet hesapları bulmak şöyle dursun idare bugün ambarlarında ne olduğunu dahi bilmez. Öbür tarafta alımlarda ve muamelelerde tatbiki zaruri olan umumî mevzuat ve her sahada görülen dirayetli ve kifayetli eleman noksanlığı, barem mevzuları, kadroların Teşkilât Kanunu ile tesbit olunması gibi sebepler yüzünden bugün P. T. T. İşletmesi memleketin hızla çoğalan bu ihtiyacı istendiği gibi karşılamamakta, motor ve makine devrinin temposuna uyamamaktadır.

P. T. T. İdaresinin bir nevi İktisadi Devlet Teşekkülü mahiyetini alması için bakanlıkça bir tasarı hazırlandığı anlaşılmış ise de, bir tek bakanlığın görüşüne göre yapılabilecek bir tek iş mahsus böyle bir tasarı yerine yeni iktidarın iki seneye yakın zaman geçmesine rağmen P. T. T. de dâhil olduğu halde Devlet işletmelerinin idare ve murakabeleri ve bunların bütçe dışı bırakılmaları hakkında hepsi için aynı hükümleri havi olarak tatbik edilecek bir ana kanun sayesinde bu mevzuda memleketin süratle beklediği reformu gerçekleştirmeye henüz vakit bulamamış olmasına üzülmek elden gelmiyor.

Son derece mühim olan bu noktayı kısaca belirttikten sonra bütçenin üzerinde mütalâa dermeyanına lüzum görülen bölümleri hakkındaki görüşlerim aşağıda arz olunmuştur.

Bölüm 201 — Aylıklar (27 126 901)

Merkez memurları aylığı için 1 676 400 lira teklif edilmiş olup bu kadroların karşılığıdır. Üst derece maaş alanlar için bir karşılık konmamış ve bunların kadro tasarruflarıyla sağlanacağı düşünülmüştür.

İller memurları aylığına gelince bunun kadro tutarı 24 532 800 lira olup Hükümetçe 917 200 lira fazlasıyla 25 450 000 lira teklif olunmuştur.

Bu farkın üst derece karşılığının bir kısmını teşkil ettiği anlaşılmıştır. Ancak merkezde olduğu gibi illerde de bu karşılığın daha bir kısmının da kadro tasarruflarıyla temini mümkün görüldüğünden bu maddeye eklenen 917 200 liranın 317 000 liraya indirilerek 600 000 lira tasarruf yapılabilir.

Bölüm 209 - Madde 13 — Emekli ikramiyesi (600 000)

Bu maddeye geçen sene haddi dâhilinde konan ödenek azdır. Kanuni müddetlerini bitirdikleri ve emeklilik durumuna girdikleri halde ödenek olmadığından ikramiyeleri verilmeyen ve

bir işe yaramamalarına ve bir iş görmemelerine rağmen maaş alanlar vardır. Bu sebepten 1951 Bütçesinde 90 000 lira münakale istenmiştir.

Muhasebei Umumiye Kanununun 48 nci maddesinde nispetleri kanunlarla muayyen olan bu kabil sarfiyatın bütçede tahsisat kifayet etmese dahi Maliye Bakanlığının müsaadesiyle sarfolunabileceği gösterilmişse de Bakanlık bu hükmün emekli ikramiyelerin şâmil olmadığı kanaatinde dir.

Bakanlık bu görüşünü muhafaza ettiği takdirde 1952 ödenek miktarına hiç olmazsa 300 000 liranın zammı suretiyle lüzumsuz kadro işgal edenlerin bir an evvel tasfiyesini sağlamak yerinde olacaktır.

Bölüm 302 — İller büro giderleri (660 000)

Geçen seneye nazaran 20 000 lira noksandır. Halbuki senesi içinde ödenek yetişmediği için muhtelif maddelere 55 000 lira münakale istenmiştir. Önümüzdeki sene nasıl ve ne yollarla bir tasarruf sağlanarak bu bölümden 75 000 lira tasarruf edilebileceği hakkında idareden tatmin edici bir malûmat alınmamıştır.

Bölüm 307 — Yolluklar (509 000)

Bu bölüm de geçen seneye nazaran 50 000 lira noksan teklif edilmiş ise de, bilâkis 1951 de konan tahsisat kâfi gelmediğinden 85 000 lira münakale istenmiştir.

Tahsisatsızlıktan dolayı nakiller yapılamamakta veya harcırahsız nakle muvafakat edenlerden taahhütname alınmak yolu tutulmaktadır. Bu bölümün 20 nci maddesi geçici görev yolluklarıdır. Hatların bakımı ve yeni tesisler için çalıştırılan bakım memurlarına verilen yolluklar da buradan ödenmekte ve ödenek bittiği için hatlara bakılamamakta ve işler durmaktadır. Yatırım bütçesini tetkik sırasında yaptığım teklif mucibince bu 20 nci maddeden 50 000 lira indirilerek yatırımdaki bölümlerine ilâve edilirse geri kalacak 110 000 lira kifayet eder.

Ancak, sürekli görev yolluğuna ait olan 10 ncu maddeden geçen seneye nazaran kesilen 10 000 ve müfettişler yolluğundan kesilen 25 000 liranın zammı yerinde olacaktır.

Bölüm 309 — Taşıt giderleri (285 000)

Hat tamirinde ve bakımında motörlü vasıtaların kullanılmasına doğru bir adım olmak üzere 1952 senesinde 10 aded jip alınması hakkında yatırım bütçesi münasebetiyle yaptığım teklif kabul olunursa bu bölümün iller taşıtları işletme giderlerine ait 31 nci maddesine 12 000 lira ve onarmaya ait 32 nci maddesine de 6 000 lira ki ceman 18 000 lira ilâvesi icabeder.

Ancak, bu jiplerde ayrıca şoför kullanılmıyarak şoförlük bilen bakım memurları bulundurulması temin olunmalıdır.

Motörlü vasıta kullanılmasıyla bakım memurları adedinde mühim tasarruf sağlanabileceği için kadrolarında bu tasarrufun yapılmasını da temenni ederiz.

Gelir bütçesi

İdarenin 1952 Bütçesinde 5 767 500 lirası postadan ve 6 500 000 lirası telefondan, 1 700 000 lirası telsizden ve gerisi diğer hizmetlerden olmak üzere 14 879 755 lira fazla gelir umulmakta buna mukabil resmî dairelerden alınacak posta ve telgraf ücretlerinden 950 000 lira noksan gelir olacağı hesaplanmaktadır.

Gelirin tahmininde inkişaf seyri hesaplanmış ve tahminlerde, bu inkişaf süratli olduğu için, ayrıca ihtiyat payı göz önüne alınmamıştır.

Filhakika idarenin 1951 senesinde bütçe tahminlerine nazaran 8 milyon civarında bir gelir

fazlası elde edeceği anlaşılmaktadır. Bundan dolayı 1951 senesine nazaran 13 929 755 lira gözük-
ken gelir fazlalığı hakikatte 6 milyon lira kadardır ve inkişaf seyrine az çok uygun düşmektedir.

Ancak, idarenin yeniden yapacağı tesisler ve işler hafifletilir veya durdurulursa gelirlerde bu
nispette bir artış beklenememesinin tabii olduğu ve ne kadar para dökülürse hem bir taraftan o
kadar gelir sağlanmış ve hem de ondan daha mühim olarak halkın ve memleketin son derece mü-
him olan bir ihtiyacı karşılanmış bir iş karşısında bulunduğumuzu göz önünde tutmak icabeder.

P. T. T. İdaresinin 1952 Bütçesi hakkındaki tetkik ve tekliflerim yukarıda arz edilmiştir. Yük-
sek komisyonun tasvibine arz olunur.

İstanbul Milletvekili
Ahmet Hamdi Başar.

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 1/280

Karar No. 36

4 . II . 1952

Yüksek Başkanlığa

Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü 1952 yılı Bütçesi hakkında hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca Yüksek Meclise arzı kararlaştırılıp 30 . XI . 1951 tarihli ve 6/3862 sayılı tezkeresiyle sunulan kanun tasarısı komisyonumuza havale edilmiş olmakla Ulaştırma Bakanı, Maliye Bakanlığı temsilcisi ve adı geçen İşletme Genel Müdürü hazır oldukları halde incelenip görüşüldü.

Genel Müdürlüğün 1952 yılı Bütçesini komisyon adına tetkik eden raportörün raporu incelendikten ve idarenin faaliyeti ile ilgili sualler Hükümet tarafından cevaplandırıldıktan sonra bütçenin bölüm ve maddelerinin tetkikına geçilmiştir.

1952 Gider Bütçesinin (A/1) işaretli kısmı geçen yıla nazaran (539 496) lira noksaniye (50 721 512) lira ve (A/2) işaretli yatırım kısmı ise (4 746 000) lira eksiliş ile (9 388 400) lira ki ceman (60 109 912) lira olarak Hükümetçe tesbit ve teklif edilmiş bulunmaktadır.

Gider Bütçesinin (A/1) işaretli cetveldeki noksanlığın; ikinci kısım personel giderlerinden (609 238), üçüncü kısım yönetim giderlerinden (152 500) liranın mecmuu olan (761 738) lira tasarrufa mukabil dördüncü kısım daire hizmetlerinde (2 242) ve beşinci kısım borçlardaki (220 000) lira fazlalığın hâsılı tarhından ve (A/2) işaretli yatırım kısmındaki noksanlığın ise 1951 yılı yatırım bütçesinin 701, 711, 753 ve 762 nei bölümlerine mevzu ödeneklerle temin olunan malzemedan 1952 yılında da istifade olunacağı göz önünde bulundurularak hizmete kifayet edecek miktarın 1952 yatırım bütçesinde yer almasından husule geldiği anlaşılmıştır.

201 nei bölümün 12 nei (İller memurları aylığı) maddesine, kadro tutarından fazla olarak üst derece farkının karşılanabilmesi mülâhazasıyla (917 200) lira konulmuş ise de, üst derece farkı karşılığının merkez memurlarında olduğu gibi kadro tasarruflarıyla karşılanabileceği hakkındaki raportörün görüşüne dairesinin de iltihak et-

mesi suretiyle bu miktardan (600 000) liranın tasarrufu mümkün görülmüş ve bu sebeple Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına yapılacak ödemelere bu miktar aksettirilerek 209 neu bölümün 11 nei maddesinden (33 000) ve 12 nei maddesinden de (6 000) lira tenzil edilmiştir.

Telgraf ve telefon hatlarının motörlü vesaitle kontrolü mümkün olan yerlerde kullanılmak üzere (10) aded jip satın alınması için yatırım bütçesinin 752 nei (Satılınacak taşıtlar) bölümüne (75 000) liranın ilâvesi kabul olunmuş ve bunların işletme masrafları olarak da 309 neu (taşıt giderleri) bölümünün 12 nei (İller taşıtları işletme giderleri) maddesine (12 000) lira eklenmiştir.

Genel Müdürlüğün 1952 yılı zarfında programa bağladığı işlerin aksamadan tahakkuk ettirebilmesini temin için kifayet edeceği idarece ifade olunan (552 000) lira, yatırım bütçesinin 762 nei maddesinin 20 nei (Satılınacak veya yaptırılacak makine, gereç ve tesisleri) maddesine eklenmiştir.

Yukarda arzolunan değişikliklerle Genel Müdürlüğün (A/1) ve (A/2) işaretli gider bütçesi yetkünü Hükümetin teklifi veçhile (60 109 912) lira olarak komisyonumuzca da tesbit ve kabul edilmiştir.

İdarenin 1952 yılı gelir Bütçesi de geçen yıla nazaran (13 929 755) lira fazlalıkla (60 109 912) lira olarak Hükümetçe tesbit ve teklif edilmiş olup gelir artışının, posta, telgraf, telsiz ve telefon gelirlerinin 1951 yılındaki tahsilâtı ve gelir inkişafı göz önünde bulundurulmakla beraber 1951 yılında bâzı müraselât tarifesinde yapılan zamdan ileri geldiği anlaşılmıştır.

Tasarının birinci maddesi (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerde yapılan değişikliklere göre rakamlar tashih edilmek suretiyle ve ikinci maddesi Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

4454 sayılı Kanunun 40 nci maddesi gereğince İdare tarafından çıkarılmış olan bonolardan 1952 yılı zarfında vâdeleri gelenlerin yenilenebileceği hakkındaki hükmün tasarıda yer alması uygun görülerek buna ait hüküm üçüncü madde olarak tasarıya konulmuş ve tasarının diğer maddeleri madde numaraları değiştirilmek suretiyle ve Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğünün 1952 yılı Bütçe kanunu tasarısı ve eki bulunan cetveller Kamutayın onayına arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkan V.	Sözcü
İstanbul	Burdur	Çanakkale
<i>E. Adakan</i>	<i>F. Çelikbaş</i>	<i>E. Kalafat</i>
Kâtip		
Sivas	Antalya	Bilecik
<i>H. Imre</i>	<i>A. Sarıoğlu</i>	<i>Y. Üresin</i>
Bolu	Bursa	Çanakkale
<i>İ. Gülez</i>	<i>H. Şaman</i>	<i>K. Akmanlar</i>
Diyarbakır	Elâzığ	Erzincan
<i>Y. Azizoglu</i>	<i>Ö. F. Sanaç</i>	<i>N. Pekcan</i>
Giresun	Gümüşane	İstanbul
<i>M. Şener</i>	<i>K. Yörükoğlu</i>	<i>A. H. Başar</i>
İstanbul	İstanbul	İzmir
Muhalif Kaldığım	<i>S. Oran</i>	<i>T. Güreler</i>
husus ilişiktir		
<i>H. Hüsmen</i>		
Kastamonu	Kırklareli	Konya
<i>H. Türe</i>	<i>Ş. Bakay</i>	<i>R. Birand</i>
		Muhalifim
		<i>R. Erten</i>
Ordu		Sinob
<i>R. Aksoy</i>		<i>S. Somuncuoğlu</i>
		İmzada bulunamadı
Trabzon	Urfa	Van
<i>S. F. Kalaycıoğlu</i>	<i>P. Ergin</i>	Muhalifim
		<i>F. Melen</i>

Hükümet, Posta İdaresinin 1951 yılı Bütçesinin gelir tahminlerini gösteren (B) cetvelinde 1 nei bölümün 1 nei posta gelirleri için (20 000 000) lira tahmin etmiştir. Gerekeçedeki izahata göre bu tahmini şöyle yapmıştır :

1. Ekim 1951 yılı sonuna kadar 1951 yılının sekiz aylık posta geliri (11 018 768) liradır.

2. 1950 yılının aynı devreye ait sekiz aylık posta geliri (8 969 972) liradır.

3. İkisinin arasındaki fark (2 048 796) lira olup bu fazlalık takriben % 22,83 nispetinde bulunmaktadır.

Bu malûmata istinaden :

1. 1951 yılının, hesapları elde mevcut, (8) aylık posta geliri olan (11 266 769) lira alınmış,

2. 1951 yılının bir yıllık posta geliri bulunabilmek için buna, zaruri olarak, 1950 yılının geri kalan (Kasım - Şubat) dört aylık posta tahsilâtı olan (5 490 958) lira eklenecek, (16 757 727) lira bulunmuş,

3. Bu suretle 1951 bir yıllık geliri olarak ele alınan (16 757 727) nin ilk (8) aylık kısmında, yani (11 266 769) liradan 1950 yılı gelirine nazaran % 22,83 nispetinde artış dâhil olduğu halde geri kalan (4) aylık tahsilâtını gösteren (5 490 958) lirada, bu artış nazara alınmamış bulunduğundan bu rakama ayrıca bunun da % 22,83 ü nispetinde (1 253 585) lira ilâve edilmiştir ki hesap ve tahmin şekline göre doğrudur.

4. Dört aylık tasarruf farkı olarak eklenen (248 000) liranın ilâvesi hususunda da gerekçedeki izahata göre denilecek bir şey yoktur. Muvafaktır.

Bu vaziyete göre 1952 yılı posta geliri tahmininin :

1.	11 266 769	1951 yılının ilk sekiz aylık fiilî tahsilâtı;
2.	5 490 958	1950 yılının son dört aylık fiilî tahsilâtı;
	<hr/>	
	16 757 727	
3.	1 253 585	5 490 958 liranın % 22,83 ü;
	<hr/>	
	18 011 310	
4.	248 000	1951 yılında yapılan tarife zammının (4) aylık farkı;
	<hr/>	
	18 259 310	

18 259 310 lira olarak tesbit ve teklifi icabederdi. Fakat Hükümetçe bu suretle bulunan rakamda ayrıca, gerekçedeki izahattan anlaşıldığına göre 1948 - 1951 yılları tahsilâtı arasında yüzde (10,31) derecesinde bir artış görüldüğü mucip sebebi ile bu nispet dâhilinde (1 882 535) lira daha ilâve etmiştir ki, asla doğru değildir.

Zira 1952 yılı tahmini yapılırken yukarı

da görüldü ki, esasen 1951 yılı fiili tahsilât rakamları esas alınmıştır. Bu rakamlar ise, esasen değil yalnız 1948 yılı tahsilâtına nazaran, hattâ 1949 ve 1950 yılları tahsilâtına nazaran mevcut bütün inkişafı bünyesinde taşımaktadır. Vaziyet böyle olunca bu rakama bir de, 1948 - 1951 tahsilâtı arasındaki artış farkı adıyla % 10,31 nispetinde ayrıca (1 882 535) lira eklenmesinin hiçbir veçhile izah şekli yoktur ve olamaz. Kaldığı bütçenin komisyonda müzakeresinde tahminimizden posta geliri tahmininin bu rakamlar ve mucip sebeplere nazaran fazla yapıldığı ileri sürülünce gerekçedeki yukarıya aynen alınan bu tahmin esaslarından vazgeçilerek, yalnız 1950 yılının son dört aylık tahsilâtı olan (5 490 958) liraya eklenen ve eklenmesi icabeden 1950 - 1951 yılları tahsilâtı arasındaki % 22,83 artış nispetini (16 757,72) liranın tamamı üzerinde tatbik ettiklerini, binaenaleyh gerekçede hakikatta (5 490 958) liranın tam % 22,83 nü teşkil eden ve bütçenin ihzarında da o suretle alındığına şüphe olmıyan (1 253 583) liranın gerekçeye yanlışlıkla geçirildiği, hakikatta bu rakamın (16 757 727) liranın % 22,83 ü yani (3 825 785) olmak itiza ettiği ileri sürülmüş fakat 1948 - 1951 tahsilâtı arasındaki artış farkı olarak % 10,31 nispetinde eklendiği gösterilen ve yine bütçenin ihzarında öyle düşünüldüğü muhakkak bulunan ve fiilî hakika $(16\ 577\ 727 \times 1\ 253\ 585 \times 248\ 000 = 18\ 259\ 312)$ liranın % 10,31 ini teşkil eden (1 882 535) liranın izahı yapılarak lüzumsuz konulduğundan nazara alınmaması icabedeceği ileri sürülmüştür.

Bu vaziyet 1952 yılı posta hasılâtı temininin, doğru olmıyan bu esasların ele alınma-

sı neticesi en az (1 750 000) lira yüksek yapıldığını açıkça göstermektedir.

Mevzu umumi olarak tetkik edilince şöyle bir netice ile karşılaşılmaktadır :

1. 1946 yılından bugüne kadar yıllık posta gelirleri aşağıdaki şekilde tahakkuk etmiştir :

1946	9 452 900
1947	13 009 232
1948	12 134 500
1949	13 184 484
1950	14 460 900

Bu rakamlar, posta gelirlerinde bir yıldan diğerine hiçbir yılın artış nispetinin % 10 u geçmemiş olduğunu açıkça göstermektedir.

Halbuki 1952 yılı için yapılan tahmin, 1951 yılı tahminine nazaran % 40 nispetinde fazladır ki, kanaatimece esaslı bir mucip sebep gösterilemez. 1951 yılının bütçenin tanziminden sonra tesbit olunan ilk on aylık fiilî posta geliri (13 000 000) liradır. Bu on aylık rakama 1950 yılının son iki aylığı değil, doğrudan doğruya geçen yıla nazaran inkişaf payını da ihtiva eden bu rakamın beşte birini eklemek suretiyle ekseriya mütâz olan bir tahmin yapmaya gidilecek olursa (15 600 000) rakamı bulunur ki, buna da diğer senelerde olduğu gibi % 10 nispetinde ayrıca bir artış payı ilâve edilse yine (17) milyon lira bulunur.

Buna binaen 1952 yılı posta gelirinin en fazla (18) milyon lira olarak tahmin olunması muvafık ve zaruri olduğu mütalâasıyla yapılan tahmine muhalifim.

Istanbul Milletvekili
Hadi Hüsman

Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü 1952 yılı Bütçe Kanunu tasarısı

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

MADDE 1. — Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü 1952 Bütçe yılı yatırımlar dışında kalan giderleri için, bağlı (A/1) işaretli cetvelde gösterildiği üzere, (50 721 512) lira ve yatırım giderleri için de, bağlı (A/2) işaretli cetvelde gösterildiği üzere, (9 388 400) lira ödenek verilmiştir.

MADDE 2. — Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü 1952 Bütçe yılı giderlerine karşılık olan gelirler, bağlı (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere, (60 109 912) lira tahmin edilmiştir.

MADDE 3. — Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğünce 1952 Bütçe yılında elde edilecek gelir çeşitlerinden her birinin dayandığı hükümler, bağlı (C) işaretli cetvelde gösterilmiştir. Bu cetvelde yazılı gelirlerin, tarih ve tahsiline 1952 Bütçe yılında da devam edilir.

MADDE 4. — Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğünün 30. VI. 1939 tarihli ve 3656 sayılı Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair Kanununun 19 ncu maddesine giren hizmetlileriyle bu kanunun konusu dışında kalan memurlarının kadroları, bağlı (D) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

3656 sayılı Kanununun 9 ncu maddesi gereğince geçici mahiyetteki hizmetler için, Bakanlar Kurulu kararıyla kadro alınabilecek tertipler, bağlı (E) işaretli cetvelde gösterilmiştir. Bu kadrolar ertesi yıl bütçesiyle, Büyük Millet Meclisine sunulur. Bunların eldeki kadrolara ek olmaması şarttır.

MADDE 5. — Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğünce gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişmeye yetki veren kanunlar, bağlı (G) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 6. — Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Vazifeleri ve

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

MADDE 1. — Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü 1952 Bütçe yılı yatırımlar dışında kalan giderleri için, bağlı (A/1) işaretli cetvelde gösterildiği üzere, (50 094 512) lira ve yatırım giderleri için de, bağlı (A/2) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (10 015 400) lira ödenek verilmiştir.

MADDE 2. — Aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 3. — 5. VII. 1943 tarihli ve 4454 sayılı Kanununun 40 ncu maddesi gereğince çıkarılmış olan bonolardan 1952 Bütçe yılı zarfında vâdeleri gelenler yenilenebilir.

MADDE 4. — Hükümetin 3 ncu maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Hükümetin 4 ncu maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Hükümetin 5 ncu maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Hükümetin 6 ncu maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

Htt.

B. K.

Memurları hakkında 5 . VII . 1943 tarihli ve 4454 sayılı Kanuna bağlı cetvellerde yazılı kadrolardan, bağlı (L) işaretli cetvelde gösterilenler, 1952 Bütçe yılında kullanılamaz.

MADDE 7. — Gider bölümlerinden yapılacak harcamalara ilişkin formül, bağlı (R) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 8. — Havale işlerinin yürütülmesi için bankalardan (4 000 000) liraya kadar kısa süreli avans almaya ve hesaplar açtırmaya Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü yetkilidir.

MADDE 9. — Geçen yıl borçları bölümündeki ödenek üstünde çıkan ve 1951 yılı Bütçesinin ait olduğu tertiplerinde karşılığı bulunan borçlar, ilgili oldukları hizmet bölümlerinden bu bölüme, Maliye Bakanlığınca aktarılacak ödeneklerden ödenir.

1928 - 1950 yıllarına ait olup da, Genel Muhasebe Kanununun 93 ncü maddesine göre zaman aşımına uğramamış ve karşılıkları yılları bütçelerinde bulunan borçlar, 1952 yılı Bütçesinin ilgili hizmet tertipleri veya 3 - 4 ncü kısım bölümleriyle yatırım bölümleri artıklarından eski yıllar borçları bölümüne, Maliye Bakanlığınca aktarılacak ödeneklerden ödenir.

MADDE 10. — Bu kanun hükümleri 1 Mart 1952 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 11. — Bu kanunu Maliye ve Ulaştırma Bakanları yürütür.

Başbakan
A. Menderes

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
ve Dışişleri B. V.
S. Ağaoğlu

Devlet Bakanı ve
İçişleri B. V.

Adalet Bakanı
R. Nasuhioğlu

Millî Savunma Bakanı
H. Köymen

İçişleri Bakanı

Dışişleri Bakanı

Maliye Bakanı ve Ekonomi ve ticaret Bakanını vekili

H. Polatkan

Millî Eğitim Bakanı
T. İleri

Bayındırlık Bakanı
K. Zeytinoğlu

MADDE 8. — Hükümetin 7 nci maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Hükümetin 8 nci maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Hükümetin 9 neu maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Hükümetin 10 neu maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 12. — Hükümetin 11 nci maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

A/1 - CETVELİ

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1951	1952 yılı için	
			Yılı ödenęi Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyona kabul edilen Lira
<i>İkinci kısım - Personel giderleri</i>					
I - Aylıklar ve ücretler					
201		Aylıklar			
	11	Merkez memurları aylığı	1 728 200	1 676 400	1 676 400
	12	İller memurları aylığı	25 495 000	25 450 000	24 850 000
	21	Merkez memurları açık aylığı	500	1	1
	22	İller memurları açık aylığı	2 500	500	500
		Bölüm toplamı	27 226 200	27 126 901	26 526 901
202		Ücretler			
	11	Merkez memurları ücreti	103 200	103 200	103 200
	12	İller memurları ücreti	373 500	344 700	344 700
	21	Merkez hizmetlileri ücreti	241 800	241 800	241 800
	22	İller hizmetlileri ücreti	3 597 480	3 597 480	3 597 480
		Bölüm toplamı	4 315 980	4 287 180	4 287 180
203		Geçici hizmetliler ücreti			
	11	Merkez geçici hizmetliler ücreti	149 100	149 120	149 120
	12	İller geçici hizmetliler ücreti	44 520	44 520	44 520
		Bölüm toplamı	193 620	193 640	193 640
204		Yabancı uzman ve hizmetlilerle bunlara yardımcı personelin ücretleri	400 000	222 500	222 500
II - Başka haklar					
206		4178 ve 4598 sayılı kanunlar gereğince yapılacak zam ve yardımlar			
	11	Merkez memurları çocuk zammı	45 000	45 000	45 000
	12	İller memurları çocuk zammı	2 425 000	2 475 000	2 475 000

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1951	1952 yılı için	
			Yılı ödenęi Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonca kabul edilen Lira
	21	Merkez memurları doğum yar- dımı	5 000	5 000	5 000
	22	İller memurları doğum yardı- mı	350 000	350 000	350 000
	31	Merkez memurları ölüm yar- dımı	1 000	1 000	1 000
	32	İller memurları ölüm yardımı	25 000	25 000	25 000
	40	Yakacak zammı	75 000	70 000	70 000
		Bölüm toplamı	2 926 000	2 971 000	2 971 000
207		Yabancı dil bilenlere 3656 sa- yılı Kanunun 5 nci maddesi ge- reğince ödenecek para mükâ- fatı	5 000	5 000	5 000
209		5434 sayılı Kanun gereğince T. C. Emekli Sandığına yapıla- cak ödemeler			
	11	% 5 emekli ve % 25 giriş kесе- neğiyle artış farkları	1 734 849	1 727 774	1 694 774
	12	% 1 ek karşılığı	315 422	314 141	308 141
	13	Emekli ikramiyesi	600 000	600 000	600 000
	14	Sandık yönetim giderleri	74 597	74 294	74 294
	15	Diğer ödemeler	1 435 000	1 435 000	1 435 000
		Bölüm toplamı	4 159 868	4 151 209	4 112 209
210		Temsil ödenęi	2 100	2 100	2 100
214		İş Kanunu gereğince İşçi Si- gortaları Kurumuna ödenecek primler	10 000	20 000	20 000
218		4454 sayılı Kanunun 51 nci ve 5584 sayılı Kanunun 6 nci maddeleri gereğince yapılacak ödemeler			
	10	Munzam mesai ücreti	800 000	600 000	600 000
	20	Kasa tazminatı	300 000	150 000	150 000
		Bölüm toplamı	1 100 000	750 000	750 000

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1951	1952 yılı için	
			Yılı ödenęi Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyone kabul edilen Lira
221		Emekli, dul ve yetim aylıkları	2 021 039	2 021 039	2 021 039
		İkinci kısım toplamı	42 359 807	41 750 569	41 111 569
<i>Üçüncü kısım - Yönetim giderleri</i>					
301		Merkez daireleri büro giderleri			
	10	Kırtasiye	9 000	7 000	7 000
	20	Döşeme		3 000	3 000
	30	Demirbaş	15 000	6 500	6 500
	40	Öteberi giderleri	5 000	5 000	5 000
	50	Aydınlatma	5 000	5 000	5 000
	60	Isıtma	10 000	12 500	12 500
		Bölüm toplamı	44 000	39 000	39 000
302		İller büro giderleri			
	10	Kırtasiye	80 000	70 000	70 000
	20	Döşeme		20 000	20 000
	30	Demirbaş	70 000	40 000	40 000
	40	Öteberi giderleri	110 000	100 000	100 000
	50	Aydınlatma	160 000	170 000	170 000
	60	Isıtma	260 000	260 000	260 000
		Bölüm toplamı	680 000	660 000	660 000
303		Basılı kâğıt ve defterler	440 000	400 000	400 000
304		Haberleşme ücret ve giderleri	5 000	3 500	3 500
305		Kira bedeli	275 000	280 000	280 000
306		Giyeceler			
	11	Bakıcı ve dağıtıcılarla gezici posta memurları	600 000	600 000	600 000
	12	Hizmetliler	33 500	33 500	33 500
		Bölüm toplamı	633 500	633 500	633 500
307		Yolluklar			
	10	Sürekli görev yolluğu	90 000	80 000	80 000

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1951	1952 yılı için	
			Yılı ödenegi Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonca kabul edilen Lira
	20	Geçici görev yolluğu	185 000	160 000	160 000
	30	Müfettişler yolluğu	180 000	160 000	160 000
	40	Yabancı memleketler yolluğu	44 000	70 000	70 000
	50	Yabancı uzman ve hizmetlilerle, bunlara yardımcı personelin yolluk ve başka giderleri	60 000	39 000	39 000
		Bölüm toplamı	559 000	509 000	509 000
308		4598 sayılı Kanun gereğince ödenecek tedavi giderleri ve yollukları			
	11	Merkez	5 000	4 000	4 000
	12	İller	120 000	80 000	80 000
		Bölüm toplamı	125 000	84 000	84 000
309		Taşıtlar giderleri			
	31	İller taşıtları işletme giderleri	165 000	165 000	177 000
	32	İller taşıtları onarma giderleri	120 000	120 000	120 000
		Bölüm toplamı	285 000	285 000	297 000
		Üçüncü kısım toplamı	3 046 500	2 894 000	2 906 000

Dördüncü kısım - Daire hizmetleri

403		Temsil giderleri	2 000	2 000	2 000
405		Atlı dağıtıcılara verilecek hayvan yem bedeli	275 000	255 000	255 000
407		Muhasebei Umumiye Kanununun 48 nci maddesini ilgilendiren giderler			
	11	Beyiye aidatı	50 000	50 000	50 000
	12	Acantahıklar aidatı	10 000	10 000	10 000
	30	Geri verilecek paralar	600 000	600 000	600 000
	40	Mahkeme harçları	10 000	10 000	10 000
		Bölüm toplamı	670 000	670 000	670 000

B.	M.	Ödenğin çeşidi	1951	1952 yılı için	
			Yılı ödenği Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonce kabul edilen Lira
408		Artırma ve eksiltme komisyon- larına iştirak edecek üyelerin huzur ücretleri	500	500	500
412		Tıbbi ecza ve sağlık-gereçleri	5 000	5 000	5 000
414		Taşıma giderleri	2 300 000	2 453 500	2 453 500
416		P. T. T. Yatılı Meslek Okulu- nun her türlü giderleri	145 000	86 178	86 178
418		Faiz ve acyo	900 000	850 000	850 000
419		Mahkeme giderleri	10 000	15 000	15 000
421		Posta hizmetleri			
	10	Bendiye, hure, çanta ve çuval satınalma ve onarma giderleri ile ilân ücretleri	150 000	150 000	150 000
	20	Gezici memur ve hamal prim- leri	90 000	90 000	90 000
	30	Havale, taahhütlü ve kıymetli mektup ve paket tazminatı	20 000	15 000	15 000
	40	Posta pulu ve kartlariyle tarih damgaları giderleri	400 000	250 000	250 000
	50	Cevaplı kuponlar veya vusulü ihbarlı telgraflar için yapıştı- rılan veya battala kalan pullar giderleri	1 500	1 500	1 500
	60	Deneme mektup ve koli gider- leri	500	500	500
		Bölüm toplamı	662 000	507 000	507 000
422		Telli, telsiz telgraf ve telefon işletme giderleri	200 000	320 000	320 000
423		P. T. T. Fabrikası her türlü giderleri	140 000	160 000	160 000
425		Sanatoryum her türlü gider- leri	150 00	175 000	175 000
0		3530 sayılı Kanun gereğince yapılacak beden terbiyesi hiz- metleri	1	0	0

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1951	1952 yılı için	
			Yılı ödenęi Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonce kabul edilen Lira
450		İdare hesabına okutulan öğ- renciler giderleri			
	10	Telgraf, telefon ve telsiz mü-			
		hendisi yetiştirilmek üzere ya-			
		bancı memleketlere gönderilen			
		öğrenciler	140 000	85 000	85 000
	20	Teknik üniversitede okutulan			
		öğrenciler	5 000	1 265	1 265
	0	Sanat ve teknik enstitülerinde			
		ve okullarında okutulan öğren-			
		ciler	5 000	0	0
		Bölüm toplamı	150 000	86 265	86 265
451		Yayın giderleri			
	10	Satınalma ve abone	3 700	4 000	4 000
	20	Başka her çeşit giderler	2 500	2 500	2 500
		Bölüm toplamı	6 200	6 500	6 500
453		Posta ve telekomünikasyon birliklerinin tahakkuk etmiş ve edecek katılma payları	31 000	45 000	45 000
454		Sigorta giderleri	75 000	100 000	100 000
0		Kurs giderleri			
	0	Öğrenci giderleri	12 000	0	0
	0	Başka giderler	1 000	0	0
		Bölüm toplamı	13 000	0	0
		Dördüncü kısım toplamı	5 734 701	5 736 943	5 736 943
Beşinci kısım - Borçlar					
501		Geçen yıl borçları	50 000	50 000	50 000
502		Eski yıllar borçları			
	10	1947 - 1950 yılları borçları	50 000	100 000	100 000
	20	1928 - 1946 » »	10 000	10 000	10 000
		Bölüm toplamı	60 000	110 000	110 000

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1951	1952 yılı için	
			Yılı ödenęi Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonca kabul edilen Lira
505		Hükme bağlı borçlar	10 000	180 000	180 000
		Beşinci kısım toplamı	120 000	340 000	340 000
KISIMLAR TOPLAMI					
		İkinci kısım toplamı	42 359 807	41 750 569	41 111 569
		Üçüncü kısım toplamı	3 046 500	2 894 000	2 906 000
		Dördüncü kısım toplamı	5 734 701	5 736 943	5 736 943
		Beşinci kısım toplamı	120 000	340 000	340 000
		GENEL TOPLAM	51 261 008	50 721 512	50 094 512

A/2 - CETVELİ

Yatırımlar

I - Onarmalar

701	Yapı onarımı	370 000	245 000	245 000
711	Telli, telsiz telgraf ve telefon makina, araç ve tesislerinin onarımı	2 200 000	1 240 000	1 240 000
II - Satınalma, yapı, tesis ve sermaye tahsisleri				
735	Yapı ve gayrimenkul satınalma giderleri	0	125 000	125 000
751	Satınalınacak veya yaptırılacak telli, telsiz telgraf ve telefon makina, araç, gereç ve tesisler	0	680 000	680 000

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1951	1952 yılı için	
			Yılı ödenęi Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonce kabul edilen Lira
752		Satılınacak taşıtlar	150 000	84 000	159 000
753		1941 - 1946 yılları bütçe kanunlarının 5, 6 ve 7 nci maddelerinin verdiği yetkiler gereğince makina, gereç ve tesisler için girişilen yüklenmeler karşılığı	1 000 000	600 000	600 000
761		3054 ve 3375 sayılı kanunlar gereğince kaldırılan şirketlerin taksit bedelleri			
	10	İstanbul Telefon Şirketi	319 700	319 700	319 700
	20	İzmir Telefon Şirketi	94 700	94 700	94 700
		Bölüm toplamı	414 400	414 400	414 400
762		4892 ve 5169 sayılı kanunlar gereğince girişilen ve girişilecek olan yüklenmeler			
	10	Bina yapımı	1 300 000	667 000	667 000
	20	Satılınacak veya yaptırılacak makina, gereç ve tesisler	8 700 000	5 333 000	5 885 000
		Bölüm toplamı	10 000 000	6 000 000	6 552 000
		Yatırımlar toplamı	14 134 400	9 388 400	10 015 400

B - CETVELİ

B.	M.	Gelirin çeşidi	1951	1952 yılı için	
			Yılı tahminleri Lira	Hükümetçe tahmin edilen Lira	Komisyonca tahmin edilen Lira
1		Posta telekomünikasyon gelirleri			
	1	Posta	14 232 500	20 000 000	20 000 000
	2	Telgraf	7 500 000	7 800 000	7 800 000
	3	Telsiz	4 000 000	5 700 000	5 700 000
	4	Telefon	13 500 000	20 000 000	20 000 000
		Bölüm toplamı	39 232 500	53 500 000	53 500 000
2		Resmî dairelerden alınacak posta ve telgraf ücretleri			
	1	Posta	3 300 000	3 466 200	3 466 200
	2	Telgraf	2 250 000	1 500 000	1 500 000
		Bölüm toplamı	5 550 000	4 966 200	4 966 200
3		Resmî dairelerin eski yıllara ait posta, telgraf ve telefon ücretlerinden tahakkuk eden alacaklar			
	1	Posta	98 500	58 500	58 500
	2	Telgraf	200 000	40 000	40 000
	3	Telefon	190 000	400 000	400 000
		Bölüm toplamı	488 500	498 500	498 500
4		Çeşitli gelir	659 157	665 212	665 212
5		Radyo keseneği	250 000	480 000	480 000
		GENEL TOPLAM	46 180 157	60 109 912	60 109 912

C - CETVELİ

Vergilerin ve resimlerin ve başka gelirlerin dayanakları

Nev'i	Tarihi	No.	Ö Z E T
Kanunu muvakkat	23 şubat 1328	—	Teatii muhaberata hâdim hususi elektrik hututu hakkında
Kanun	4 şubat 1340	406	Telgraf ve telefon kanunu (Bu kanunun 33 neü maddesi 835 numaralı kanunla kaldırılmıştır)
»	30. 5 .1926	876	Tadilat ve ekleri
»	1. 12 .1928	1366	
»	7. 1 .1929	1379	
»	1. 5 .1930	1601	
»	21. 12 .1931	1900	
»	13. 4 .1933	2142	
»	1. 5 .1933	2164	
»	11. 6 .1933	2304	
»	13. 12 .1934	2609	
»	18. 5 .1935	2722	
»	10. 6 .1936	3026	
»	12. 6 .1936	3054	
»	25. 4 .1938	3375	
»	24. 6 .1938	3488	
»	17. 7 .1947	5009	
»	9. 6 .1937	3222	Telsiz kanunu
»	15. 5 .1928	1253	P. T. T. İdaresince eşhasa ait akümülatörlerin dolurulması hakkında
»	17. 5 .1928	1265	Anadolu ajansı telgraf ücretleri hakkında
»	16. 6 .1932	2009	(Eastern) Telgraf kumpanyasıyle münakit Mukavelenamenin feshiyle (Commanication Imperial and International) Limitet şirketiyle bir mukavelle akdi hakkında
»	16. 1 .1938	3560	Adli evrakın P. T. T. İdaresi vasıtasıyla tebliği hakkında.
»	14. 8 .1942	4300	3222 sayılı Telsiz Kanununun 19 neü maddesinin 1 neü fıkrasının tadili hakkında
»	13. 7 .1943	4454	Posta, Tlegraf ve Telefon teşkilât ve memurları H.
»	16. 7 .1943	4475	Geçici dördüncü maddesi
»	5. 9 .1947	5130	Türkiye ile İrak arasında imza edilen dostluk ve iyi komşuluk Anlaşması ile bu Anlaşmaya ek Protokol ve Sözleşmelerin onanması hakkında.
»	8. 6 .1949	5434	Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 12, 13 ve 33 neü maddeleri
»	2. 12 .1949	5449	Paris'te toplanmış olan 12 neü Evrensel Posta Kongresi kararlarını kapsıyan senetlerinin onanması hakkında
»	2. 12 .1949	5450	1947 Atlantik City Milletlerarası Telekomünikasyon Sözleşmesiyle buna bağlı protokollerin onanması hakkında

Vergilerin ve resimlerin ve başka gelirlerin dayanakları

Ö Z E T

Nev'i	Tarihi	No.	
Kanun	2 . 3 . 1950	5584	Posta Kanunu
»	8 . 12 . 1950	5689	5450 sayılı Kanunla onanmış bulunan Milletlerarası Telekomünikasyon sözleşmesine ek, 1947 Atlântic City Radyokomünikasyon Tüzüğü ile ek tüzüğünü ve tavsiye kararları ihtiva eden Milletlerarası Radyokomünikasyon idarî konferansı vesikalarının onanması hakkında;
»	20 . 6 . 1951	5794	5450 sayılı Kanunla onanan Milletlerarası Telekomünikasyon Sözleşmesine ek, 1949 Paris Telgraf ve Telefon tüzüklerinin nihaî protokolü, karar ve dilekleri ihtiva eden vesikaların onanması hakkında.
Karar	27 . 12 . 1923	185	Romanya ile Türkiye arasında Köstence kablo-sunun işletilmesine dair yapılan itilâfnamenin tasdiki hakkında
»	1 . 1 . 1928	6012	Amerika ile Türkiye arasında taati edilecek telsiz telgrafların ücretleri hakkında
»	24 . 4 . 1935	2/2393	Türkiye ile Amerika Birleşik Hükümeti arasında posta paketleri teatisine dair uzlaşma hakkında
»	30 . 4 . 1937	2/6483	Bükreş posta ve telekomünikasyon uzlaşması hakkında
»	20 . 7 . 1937	2/7138	Umumî telsiz telefon neşriyatını almağa mahsus tesisattan her malî sene için alınacak ücretler hakkında
»	1 . 9 . 1937	2/7319	Marmaris - Rodos kablosunun işletme mukavelesi hakkında
»	19 . 1 . 1938	2/8072	Radyo satışlarından alınmakta olan ücret miktarlarının, İzmir Enternasyonal fuarında teşhir edilmek maksadiyle getirilecek radyo makineleri için iki buçuk liraya indirilmesi hakkında
»	16 . 1 . 1938	2/8077	İzmir telefon şirketi tesisatının satın alınması hakkında
»	14 . 7 . 1938	2/9250	Radyo telgraf ücret tarifesinin tasdiki hakkında
»	15 . 11 . 1938	2/9884	İstanbul telefon abonelerinin riayete mecbur oldukları hükümler hakkında
»	9 . 2 . 1939	2/10342	Avrupa rejiminde çekilecek telgraflardan alınacak ücretlere dair
»	27 . 4 . 1939	2/10866	Türkiye - Bulgaristan P. T. T. Mukavelesinin 15 nci maddesinin tadili hakkında
»	13 . 10 . 1939	2/12145	Bükreş'te toplanan Balkan birliği posta ve telekomünikasyon komitesinin içtimasında kabul edilen esaslar dairesinde tesbit edilen ücretler hakkında
»	8 . 4 . 1940	2/13231	Yerlerini değiştiren radyo abonelerinden alınacak veya kendilerine iade olunacak ücret farkları hakkında

Vergilerin ve resimlerin ve başka gelirlerin
dayanakları

Nev'i	Tarihi	No.	Ö Z E T
Karar	10. 8 . 1940	2/14141	Türkiye ile Fransız mandası altında bulunan yakın Şark Hükümetleri arasındaki telefon devrelerinin işletilmesine ait uzlaşma hakkında
»	17. 12. 1940	2/14856	İstanbul - Selânik telgraf irtibatındaki bozukluk dolayısıyla İstanbul - Atina arasında telsiz irtibatından alınacak ücretler hakkında
»	24. 12. 1940	2/14920	Telsiz ücret tarifesinde yapılan değişiklik hakkında
»	10. 7 . 1941	2/16160	İstanbul telefon talimatnamesinde yapılan değişiklik hakkında
»	7. 8 . 1941	2/16380	Radyo ücretleri hakkında son nüfus sayımının esas tutulacağına dair
»	17. 1 . 1942	2/17184	İstanbul telefon abonelerinin riayete mecbur oldukları hükümlere ait talimatnamenin 17, 18 ve 19 ncu maddeleri hükümlerinin Ankara'da da tatbiki hakkında
»	30. 9 . 1942	2/18815	Telsiz ücretleri tarifesinde yapılan tadilat hakkında
»	18. 2 . 1944	3/433	Ticaret gemilerindeki şerareli telsiz cihazlarının lambalı telsiz cihazlarıyla değiştirilmesinin 1. I. 1944 tarihinden itibaren 3 sene sonraya bırakılması hakkında.
»	25. 4 . 1951	3/12944	Telsiz ücret tarifesinin (L) fıkrasının değiştirilmesi hakkında.
—	—	—	Beynelmilel telgraf mukavelename ve buna merbut telgraf, telefon ve telsiz nizamnameleri
Tarifeler	—	—	4454 sayılı Kanununun 27 ve 28 nci maddelerine göre tanzim edilmiş olan posta, telgraf ve telefon tarifeleri.
Nizamname	18. III. 1944	3/432	P. T. T. Memurları inzibat cezaları hakkında.

D - CETVELİ

Görevin çeşidi	Sayı	Ücret	Görevin çeşidi	Sayı	Ücret
MERKEZ			Başmakinist	14	300
Grafiker	1	190	Makinist	30	250
Resmî daireler tahsildarı	1	170	»	30	225
Kâğıt ayırıcısı	1	140	»	44	200
»	3	115	»	61	175
Kâğıt takipçisi	2	130	»	8	150
Resim, proje ve fotoğraf çoğaltıcısı	1	180	Başekçi	4	400
»	1	155	Usta ekçi	6	350
Hasta bakıcısı	1	155	»	10	300
Aşçı	1	155	Ekçi	6	250
Fabrika ustabaşısı	2	340	»	8	225
Ustabaşı	1	300	»	50	200
»	1	250	İşçi	16	175
Fabrika ressam ve modelcisi	1	200	»	40	150
Daktilograf	2	200	»	96	125
»	8	170	Şebeke ressam ve plâncısı	1	300
»	6	160	»	1	250
»	6	150	»	1	200
»	5	140	Grafiker	6	250
»	16	130	Fiş memuru	1	310
»	4	115	Takipçi	1	280
Kâğıt dağıtıcısı	2	95	»	1	190
Takipçi	1	300	»	1	170
»	1	200	Ambar memuru	1	220
»	3	170	»	2	190
Kardekşi	2	185	»	1	170
Marangoz	1	155	Tahsildar	1	160
Ambalâjci	4	125	»	1	150
Dikici	2	125	Daktilograf	1	170
Kaloriferci ve meremetçi	1	155	»	5	160
»	2	125	»	2	150
Bekçi	4	125	»	7	140
»	4	105	»	41	130
Başhademe	3	125	»	30	115
Hademe	25	95	Başşoför	4	250
»	32	80	Posta taşıyıcı şoför	2	210
Hamal	5	105	»	4	200
»	5	95	»	15	190
			»	5	180
			»	4	160
			»	7	210
	161		Şoför	10	200
			»	5	190
			»	9	180
			»	1	170
			»	30	160
			»		
İLLER					
Başmakinist	6	400			
»	5	350			

Görevin çeşidi	Sayı	Ücret	Görevin çeşidi	Sayı	Ücret
Makina ustabaşısı	1	400	Telefoncu	260	150
Tesviyeci	1	250	Kâğıt dağıtıcı	2	105
Tornacı	1	250	» »	3	100
Boyacı	1	150	Yönetim memuru	1	250
Tamirci	2	200	» »	1	190
Makina ustabaşısı	1	230	Marangoz	3	125
Ustabaşı	1	170	Ambalâjci	1	125
Hamal	6	160	»	9	105
»	20	120	»	2	100
»	7	115	Kaloriferci ve meremetçi	5	155
»	55	110	» » »	8	150
»	170	105	» » »	15	125
»	48	95	Bahçıvan	1	125
Muhabereci	22	170	Bekçi	1	125
»	50	150	»	38	105
»	150	130	Başhademe	11	125
Stajyer	29	95	Hademe	100	95
Baştelefoncu	5	300	»	147	80
»	9	250	»	228	65
»	30	225			
Telefoncu	29	200			
»	65	175			
					2174

Aylıklı memurlar

Görevin çeşidi	Sayı	Maaş	Tutarı
Hat başbakıcısı ve başdağı- tıcısı	143	30	225
Hat bakıcısı ve dağıtıcısı	350	25	200
» »	2280	20	175
» »	1940	15	150
	4713		

E - CETVELİ

Kadroları gider bölümlerinden yapılacak hizmetlerin bölüm ve madde numaraları

B.	M.	Ödeğin çeşidi
203		Geçici hizmetliler ücreti
	11	Merkez geçici hizmetliler ücreti
	12	İller » » »
204		Yabancı uzman ve hizmetlilerle bunlara yardımcı personelin ücretleri

G - CETVELİ

Kanun
No.

1050	Genel Muhasebe Kanununun 50 nci Maddesi
2490	Artırma, eksiltme ve ihale kanununun 61 nci maddesi
4048	1941 yılı bütçe kanununun 5 nci maddesi
4240	1942 » » » 5 nci »
4419	1943 » » » 6 nci »
4564	1944 » » » 7 nci »
4747	1945 » » » 7 nci »
4820	1946 » » » 7 nci »
4892	(Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü ihtiyaçları için gelecek yıllara geçici
5169	)yüklenmelere girişilmesi hakkında.

L - CETVELİ

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık	D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
	<i>Teftiş Kurulu Başkanlığı</i>			9	Muhasebeci	1	40
13	Memur	2	20			2	
	<i>Posta Dairesi Başkanlığı</i>				<i>P. T. T. Fabrika Müdürlüğü</i>		
10	Şef	1	35	9	Şef	1	40
12	Memur	3	25	13	Memur	1	20
		4		12	Ayniyat memuru	2	25
						4	
	<i>Telgraf ve Telefon Dairesi Başkanlığı</i>				<i>P. T. T. Basımevi Müdürlüğü</i>		
8	Şube müdür muavini	1	50	6	Müdür	1	70
10	Şef	2	35	8	Sayman	1	50
11	Memur	2	30	10	Şef	1	35
13	»	2	20	13	Memur	1	20
		7		9	Ayniyat Saymanı	1	40
				10	Şef	1	35
	<i>Hukuk Müşavirliği</i>			10	Ambar memuru	1	35
9	Muavin	1	40	11	Mutemet	1	30
				11	Ayniyat memuru	2	30
	<i>Saymanlık Müdürlüğü</i>			12	»	2	25
8	Şef	3	50			12	
10	Şef	3	35				
11	Memur	6	30		<i>İşletme Kuruluşu Bölge Başmüdürlükleri</i>		
12	»	16	25	10	Murakıp	1	35
13	»	18	20	10	Şef Muavini	6	35
		46		12	Memur	4	25
				13	Memur	16	20
				8	Şef	2	50
	<i>Emlâk ve Levazım Müdürlüğü</i>			9	»	4	40
12	Memur	5	25	8	Kontrol memuru	1	50
13	»	2	20	9	»	1	40
		7		11	Memur	41	30
				12	»	21	25
	<i>Evrak ve Yayın Müdürlüğü</i>			13	»	28	20
13	Memur	3	20	10	Şef	1	35
				12	Ayniyat memuru	8	25
				13	»	16	20
				9	Servis âmiri	12	40
	<i>P. T. T. Meslek Okulu Müdürlüğü</i>			10	»	38	35
8	Muavin	1	50	10	Şef	30	35

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
11	Memur	22	30
12	»	51	25
13	»	101	20
14	»	190	15
		<hr/>	
		594	

Ankara Telefon Müdürlüğü

11	Montör	3	30
13	Memur	1	20
13	Tahsildar	5	20
		<hr/>	
		9	

İstanbul Telefon Başmüdürlüğü

11	Memur	1	30
12	»	1	25
		<hr/>	
		2	

İzmir Telefon Müdürlüğü

11	Memur	1	30
12	»	1	25
12	Ayniyat memuru	1	25
		<hr/>	
		3	

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
<i>Merkez Teşkilâtı</i>			
4	Pul mütehassısı	1	625
5	» Ressamı	2	475
6	Mütercim	1	400
8	Mühendis veya fen memuru	1	300
8	Desinatör	1	300
9	Desinatör	1	250
12	Seferberlik memuru	1	175
		<hr/>	
		8	

İşletme Kuruluşu Bölge Başmüdürlükleri

10	Desinatör	2	275
----	-----------	---	-----

İstanbul Telefon Başmüdürlüğü

8	Şef	3	300
9	»	1	250
10	» Muavini	1	225
10	Memur	3	225
12	»	2	175
		<hr/>	
		10	

B - CETVELİ

Bölüm 301 — Merkez daireleri büro giderleri

Madde 40 — Öteberi giderleri

Eşya taşımalarıyla merkezde yapılacak ilân ücretleri bu tertibe dâhildir.

Bölüm 302 — İller büro giderleri

Madde 30 — Demirbaş

Terazi, kasa, saat ve servis ihtiyacı için alınacak karyola, yatak, battaniye ve bunlara ilişkin gereçler ile her türlü giderleri bu tertibe dâhildir.

Madde 40 — Öteberi giderleri

250 liraya kadar olan küçük onarmalar ile Bina, Arsa vergileri, Tanzifat ve Tenvirat resimleri, eşya taşıma giderleri ve ilân ücretleri bu tertibe dâhildir.

Bölüm 306 — Giyecekler

Madde 11 — Bakıcı ve dağıtıcılar la gezici posta memurları giyeceği

Yönetmeliği gereğince nakliyat müdürü, başgezici, gezici nakliye memurları, ambar memuru, sevk memuru ve mutemetlere verilecek giyim eşyası bedeli bu tertibe dâhildir.

Bölüm 307 — Yolluklar

Madde 20 — Geçici görev yolluğu

Mühendis, makinist ve başka fen memurlarıyla bölgeleri dışında çalıştırılacak hatbaş bakıcılarla bakıcıların ve telefon bekçileriyle montörlerin gerekli gider ve gündelikleriyle şoför ve daimî işçi gündelikleri bu tertibe dâhildir.

Bölüm 309 — Taşıt giderleri

Madde 31 — İller taşıtları işletme giderleri

Taşıtlar işe yetmediği takdirde dışarıdan tutulacak taşıtların kira karşılıklarıyla belediyeye ilişkin vergi ve resimler ve ilân ücretleri bu tertibe dâhildir.

Bölüm 407 — Muhasebei Umumiye Kanununun 48 nci maddesini ilgilendiren giderler

Madde 30 — Geri verilecek paralar

Yabancı P. T. T. idare ve kumpanyalarıyla, yabancı hava ve deniz ortaklıkları ve bunların Türkiye'de bulunan temsilcileriyle yapılan her türlü münasebetlerden doğan ve anlaşmalara dayanan eski ve yeni yıllar borçları ve Devlet Hava Yollarına taşıtılan harici postaların ve Devlet Denizyolları İdaresi vapurlarıyla yabancı memleketlere gönderilen veya bu vapurların yabancı memleket limanlarından, gerek Türkiye ve gerek diğer bir yabancı memleket için aldıkları postaların taşıma ücretleri de bu tertibe dâhildir.

Bölüm 408 — Artırma ve Eksiltme komisyonlarına iştirak edecek üyelerin huzur ücretleri

Artırma ve Eksiltme komisyonlarına dâhil belediye üyelerinden daire veya ikâmetgâhları P. T. T. merkezlerine uzak mahallerde olanlara Hareirah Kanunu ve Kararnamesi hükümleri dairesinde verilecek yolluklar bu tertipten ödenir.

Bölüm 412 — Tıbbi ecza ve sağlık gereçleri

P. T. T. memurlarının vazife başında olacak hastalanma ve yaralanmalarında kullanılmak üzere alınacak bütün ilaç ve tıbbî gereç karşılıklarıyla, vazife sırasında kazaya uğrıyan hizmetli ve işçilerin tedavi ve yol giderleri, cenaze, sıhhi gereçleri, Teknik Üniversite de okutulan öğrencilerin tedavi giderleri, ilaç ve taşıma giderleri bu tertipten ödenir.

Bölüm 414 — Taşıma giderleri

Yataklı vagonlar ve yabancı vapur kumpanyalarıyla yapılacak posta taşıma giderleri ve ilân ücretleri bu tertibe dâhildir.

Bölüm 416 — P. T. T. Yatılı Meslek Okulunun her türlü giderleri

Okulun kurma eksiklerine ilişkin giderleriyle memur ve hizmetlileri dâhil olduğu halde, öğrencilerin yiyecek, içecekleri ve bunların gerektirdiği taşıma giderleri, öğrencilerin Genel Müdürlüğe tâyin edilecek miktarda verilecek harçlıkları, giyecekleri, öğrencilerin defter, kalem, lâstik, ders gereçleri, spor ve beden terbiyesi hareket ve müsabakaları, kamp giderleri, hamam, traş,revir, ilaç tedavisi, cenaze, çamaşır için sabun, çivit, soda, mâlûl kalacak öğrencilerin memleketlerine gönderilmesi, hava tebdili alan öğrencilerin memleketlerine gidip gelme yol giderleri, tatbikata götürülecek öğrencilerin yolluk giderleri, İstanbul'da yapılacak sözlü imtihana girmek hakkını kazananlardan sözlü imtihanda muvaffak olamayanların, yazılı imtihanların yapıldığı yere kadar dönüş yol giderleri, öğrencilerin kitap ve ders notları için kâğıt, çoğaltma gereçleri, derslane, yatakhane, mutfak eşya ve gereçleri, kitap, telif, tercüme, baskı, mükâfat ve yayım giderleri, idarenin kırtasiye, defter, demirbaş eşya ve gereci ve döşeme, basılı kâğıt, yakacak, elektrik, havagazi, küçük onarma, tesisler, hizmetlilerin giyeceği bütün temizlik ve korunma, imtihan ve başka yönetim giderleri ve ilân karşılıkları bu tertipten ödenir.

Bölüm 418 — Faiz ve acyo

Banka ile olan nakdî işlemlerin, faiz, komisyon ve başka giderleri bu tertipten ödenir.

Bölüm 419 — Mahkeme giderleri

İdareye mütaallik dâvalarda mahkeme kararıyla heyeti mümeyyize ve saire ile mübaşirlere verilecek ücretler, ikame edilecek dâvalara mütaallik mehakime verilen istidalar, tebliğnameler ve gazetelere verilen ilânata ilsaki zaruri olan Damga pulları, posta ücreti, noter harçları ve mahkeme kararıyla iera ettirilen ilânat bedelleri gibi giderler, müfettiş, murakıp ve muhakkiklerce iktisap ve saire için tâyinine lüzum görülecek ehlihibre ücreti gibi giderler bu tertipten ödenir.

Bölüm 421 — Posta hizmetleri

Madde 10 — Bendiye, hurç, çanta ve çuval satınalma ve onarma giderleri ile ilân ücretleri

Posta işletmesine gerekli hurç, çanta, çuval, sicim, bez, kurşun, mühür mumu ve saire gibi eşya ve gereç karşılıklarıyla taşıma ve ilân ücretleri bu tertibe dâhildir.

Madde 20 — Gezici memur ve hamal primleri

Gezici memur ve hamallara bu bölümden verilecek prim nispeti Ulaştırma Bakanlığınca tâyin olunur.

Madde 40 — Posta pulu ve kartlarıyla tarih damgaları giderleri

Posta pulu ve kartları, pul resimleri müsabaka ikramiyeleri ve jüri heyetine verilecek ücret, sigorta giderleri, reklâm resimleri bedelleri ve bunların gereç, baskı, gümrük ve taşıma giderleri, albümler, teşhir tabloları, pul karne ve katalogları, pullu zarflar, Berne Bürosundan getirilecek kupon ve pullar karşılığı ile değerli kâğıtlar, tarih damgaları ve makineleri ve bunlarla ilgili bütün masraflar ve ilân ücretleri bu tertibe dâhildir.

Bölüm 422 — Telli, telsiz telgraf ve telefon işletme giderleri

Telli, telsiz telgraf ve telefon kuvvei muharrike bedelleri, işletmeye mütaallik her çeşit malzeme giderleri, sai giderleri ile elektrik istihlâk resimleri, bant ve telefon rehberleri bedelleri bu tertibe dâhildir.

Bölüm 423 — P. T. T. Fabrikası her türlü giderleri

Fabrikanın her türlü eşya ve işletme giderleri, işçi gündelikleri, İş Kanununa göre işçilere

verilecek tazminat, Fabrika yönetmeliği gereğince işçilere verilecek ikramiyeler, ilân ücretleri, gereğinde fabrika ve imalâthanenin başka yerlere taşıma ve kurma giderleri bu tertibe dâhildir.

Bölüm 425 — Sanatoryum her türlü giderleri

Sanatoryumun ilk kuruluşuna ilişkin bütün giderleri, memur ve hizmetliler dâhil olduğu halde hastaların yiyecek ve içecekleri, döşeme ve demirbaş eşya karşılıkları, sıhhi tesisler ve lâboratuvar giderleri, ilâç ve sıhhi gereç karşılıkları, yakacak, elektrik, havagazi ve su giderleri ve hizmetlilerle hastaların giyim eşyası giderleri, kırtasiye, defter, basılmış kâğıt karşılıkları, mutfak eşyası gereçleri karşılıkları, tahlil ücretleri, 250 liraya kadar olan küçük onarmalar, sanatoryuma ilişkin taşıtların her türlü giderleri, temizlik giderleri ve temizlik gereçleri karşılıkları, bahçe giderleri ve bahçe için alınacak gereç karşılıkları, kitap ve dergi giderleri, sanatoryumda ölenlerin cenaze giderleri, sanatoryum hizmetleriyle ilgili taşıma ve ilân ücretleri bu tertipten ödenir.

Bölüm 450 — İdare hesabına okutulan öğrenciler giderleri

Madde 10 — Telgraf, telefon ve telsiz mühendisi yetiştirilmek üzere yabancı memleketlere gönderilen öğrenciler

Yabancı memleketlerde okutulan öğrencilerin dönüş yollukları da bu tertibe dâhildir.

Bölüm 451 — Yayın giderleri

Madde 10 — Satınalma ve abone

Satın alınacak yerli ve yabancı dilde yazılı kitaplarla, dergi, risale, gazete ve saire ile milletlerarası birliklerden getirtilecek bu nevi yayın bedelleri ve abone ücretleri bu tertibe dâhildir.

Madde 20 — Başka her çeşit giderler

Bastırılacak kitap ve harita ve dergilerle baskı, cilt, kâğıt, yazma, tercüme ve başka giderleri bu tertibe dâhildir.

Bölüm 453 — Posta ve Telekomünikasyon birliklerinin tahakkuk etmiş ve edecek katılma payları

Milletlerarası Posta ve Telekomünikasyon birliklerine ve bunlarla ilgili komite ve teşekkülere verilecek senelik katılma payı ve Berne'de inşa edilen Dünya Birliği binasının döşenmesine iştirak için alınacak hahı bedeli ve yollama giderleri bu tertibe dâhildir.

Bölüm 701 — Yapı onarımı

Ankara Telsiz Alıcı ve Verici istasyonlarını Balâ şosesine bağlayan yolun daimî bakımı için Ankara İli emrine verilecek 1 500 lira bu tertibe dâhildir.

Bölüm 711 — Telli, telsiz telgraf ve telefon makine, araç ve tesislerinin onarımı

Mevcut telgraf ve telefon şebekeleriyle makine ve araçlarının onarımında çalıştırılacak işçi gündelikleri ve her türlü alât, edevat ve gereç karşılıklarıyla taşıma ve başka giderleri, pil etajerleri, telefon kabineleri, haberleşme salonlarına ilişkin yazı makineleri ve benzerleri tesisler ile bunların kurma giderleri, ilân bedelleri, hatların kurma ve ıslahı sırasında bozulacak kaldırımaların onarma giderleri bu tertibe dâhildir.

Bölüm 735 — Yapı ve gayrimenkul satınalma giderleri

Küçük binalar inşaatı, bina ve arsa satınalma ve istimlak bedelleri, tapu harç ve giderleri, vukuf ehli gündelikleri ve başka giderlerin, gerektiğe idarece tedarik edilecek yapı gereçlerinin satınalma ve taşıma ücret ve karşılıkları, hariçte yaptırılacak proje ve plân karşılıkları ve bunların çoğalma giderleri, müsabaka yolu ile yaptırılacak proje ve plânların müsabaka ikramiyeleriyle jüri heyetlerine verilecek ikramiyeler bu tertibe dâhildir.

Bölüm 753 — 1941 - 1946 Bütçe kanunlarının 5, 6 ve 7 nci maddelerinin verdiği yetkiler gereğince makine, gereç ve tesisler için girişilen yüklenmeler karşılığı

İngiliz kredisinden, idarece kullanılan kısmın normal taksitleriyle Hazinece erken ödemeye tâbi tutulan taksitler karşılığı bu tertibe dâhildir.

Bölüm 762 — 4892 ve 5169 sayılı kanunlar gereğince girişilen ve girişilecek olan yüklenmeler

Madde 10 — Bina yapımı

Madde 20 — Satın alınacak veya yaptırılacak makine, gereç ve tesisler

4892 ve 5169 sayılı kanunlar mevzuuna dâhil işlerden, cari yıla inhisar edecek yüklenmeler karşılığı da bu tertipten ödenir.

Bakanlar Kurulunun 9 .IV .1951 tarih ve 3/12841 sayılı Kararıyla kabul edilen (E) cetveline dâhil kadrolar (Barem Kanununa tâbi kadrolar)

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	Görevin çeşidi	Sayı	Hizmetin		Tutarı Lira
					Aylık Lira	süresi Ay	
<i>M E R K E Z</i>							
<i>Kurs</i>							
203	1	Merkez geçici hizmet- liler ücreti	Öğretmen	12	150	3	5 400
<i>Meslek okulu</i>							
			Öğretmen	1	300	12	3 600
			»	2	250	12	6 000
			»	8	225	12	21 600
			»	7	150	12	12 600
			»	2	300	8	4 800
			»	1	250	8	2 000
			»	2	225	8	3 600
			»	3	150	8	3 600
				<u>26</u>			<u>57 800</u>
<i>Sanatoryum</i>							
			Başhekim	1	625	6	3 750
			Mütehassıs hekim	1	475	6	2 850
			Hekim	1	300	6	1 800
			Röntgenci	1	475	6	2 850
			Eczacı	1	250	6	1 500
			Başhemşire	1	250	6	1 500

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	Görevin çeşidi	Sayı	Hizmetin		Tutarı Lira
					Aylık Lira	süresi Ay	
			Hemşire	4	175	6	4 200
			Mutemet	1	150	6	900
				<u>11</u>			<u>19 350</u>

3656 sayılı Kanununun 19 ncu maddesine dâhil müteferrik müstahdemler

M E R K E Z

Sanatoryum

203	1	Merkez geçici hizmet- liler ücreti	Ezacı kalfası	1	100	6	600
			Hastabakıcı	5	150	6	4 500
			»	5	125	6	3 750
			Bahçıvan ve bekçi	1	125	12	1 500
			Berber	1	100	6	600
			Terzi	1	150	6	900
			Çamarsırcı, ütücü	2	100	6	1 200
			Ağçıbaşı	1	250	6	1 500
			Ağçı yamağı	2	75	6	900
			Gassal	1	100	6	600
			Kapıcı	1	100	6	600
			Şoför	1	250	6	1 500
			Kaloriferci ve meremetçi	1	150	6	900
			<u>23</u>			<u>19 050</u>	

İnşaat teknisiyenleri

İnşaat teknisiyeni	4	550	12	26 400
»	1	260	12	3 120
	<u>5</u>			<u>29 520</u>

Kurs

Başhademe	1	125	3	3 751
Hademe	4	95	3	1 140
	<u>5</u>			<u>1 515</u>

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	Görevin çeşidi	Hizmetin		Tutarı	
				Sayı	Aylık süresi		Lira
<i>3656 sayılı Kanununun 19 ncu maddesine dâhil müteferrik müstahdemler</i>							
I L L E R							
203	2	İller geçici hizmetli- ler ücreti	İnşaat teknisyeni	3	550	12	19 800
			> >	5	260	12	15 600
			> >	3	210	12	7 560
				<u>11</u>			<u>42 960</u>
204	0	Yabancı uzman ve hizmetlilerle tercü- manlarının ücretleri	Uzman	1	904	12	10 848
			>	1	1146	12	13 752
			>	1	4086	12	49 032
			>	1	3425	12	41 100
			>	2	1413	12	33 912
			>	2	1275	12	30 600
			>	1	1453	12	17 436
			>	1	3996	6	23 976
			Tercüman	3	475	12	17 100
			Mütercim daktilo	2	400	12	9 600
				<u>15</u>			<u>247 356</u>

Bakanlar Kurulunun 18 . V . 1951 tarih ve 3/13015 sayılı kararıyle kabul edilen (E) cetveline dâhil uzman kadrosu

Uzman 6 1076,70 11 71.062,20